

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ

**Пояснювальна записка
до кваліфікаційної роботи бакалавра на тему:**

**Облік і аналіз фінансових результатів підприємств на
прикладі ТОВ ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

Виконав: здобувач 4 курсу групи
ОіА 2022-1

Спеціальності 071 – Облік і оподаткування

Бардась Вадим Віталійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник роботи: к.е.н., доц. Угоднікова О.І.

(прізвище, ім'я, по батькові)

Рецензент: Краївська І.А. _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Харків – 2026 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра виконана у відповідності до встановлених вимог.
Допускається до захисту.

Протокол № 18 від «08» червня 2026 р.

Завідувачка кафедри: Олена УГОДНІКОВА

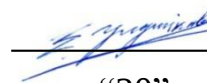
Секретар: _____ _____ Ганна КЛИМОВА

«15» червня 2026 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О. М. БЕКЕТОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
Спеціальність 071 Облік і оподаткування
Освітня програма Облік і аудит

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувачка кафедри ФОтаББ
доц. Олена УГОДНІКОВА

“20” травня 2026 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

Бардасю Вадиму Віталійовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема Облік і аналіз фінансових результатів підприємств на прикладі ТОВ ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ
2. Керівник роботи к.е.н., доц. Угоднікова О.І. затверджені наказом вищого навчального закладу від "19" травня 2026 р. № 428-03
3. Строк подання роботи 15.06.2026 року.
4. Вихідні дані до роботи: теоретичний та практичний матеріал щодо теми роботи, дані синтетичного, аналітичного, первинного обліку досліджуваного підприємства, нормативна законодавча база, внутрішні положення, нормативні документи підприємства, літературні джерела (навчальні посібники, публікації в профільних виданнях).
5. Зміст розрахунково-пояснювальної записки: 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ. 2 ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ. 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ.
6. Перелік графічного матеріалу Презентація за темою дослідження.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Ознайомлення з літературними джерелами та нормативними документами за темою кваліфікаційної роботи бакалавра	11.05.2026 – 15.05.2026	Виконано
2.	Ознайомлення з системою обліку та фінансовою звітністю бази дослідження і їх аналіз	16.05.2026 – 20.05.2026	Виконано
3.	Написання розділу 1	21.05.2026 – 27.05.2026	Виконано
4.	Написання розділу 2	28.05.2026 – 03.06.2026	Виконано
5.	Написання розділу 3	04.06.2026 – 09.06.2026	Виконано
6.	Оформлення пояснювальної записки	10.06.2026 – 12.06.2026	
7.	Підготовка презентації та доповіді	13.06.2026 – 14.06.2026	Виконано
8.	Рецензування та перевірка роботи на плагіат	15.06.2026 – 16.06.2026	Виконано
9.	Попередній захист кваліфікаційної роботи магістра на кафедр	17.05.2025	Виконано

Здобувач вищої освіти

(Барадась В.В.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

(Угоднікова О.І.)

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ	11
1.1. Економічна сутність формування фінансових результатів підприємств..	11
1.2. Інтегрована звітність підприємств у системі обліку та аналізу.....	19
1.3. Нормативно-правове забезпечення фінансових результатів підприємств	30
РОЗДІЛ 2 ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ	41
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства	41
2.2. Стан обліку та аналізу фінансових результатів підприємства	46
2.3. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.....	50
РОЗДІЛ 3 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ	60
3.1. Удосконалення методичних підходів до обліку та аналізу фінансових результатів підприємств	60
3.2. Оцінка результатів впровадження пропозицій щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів	69
3.3. Розробка пропозицій щодо покращення фінансового стану підприємств	77
ВИСНОВКИ	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	89
ДОДАТКИ	95

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах сучасних економічних трансформацій, посилення конкуренції, нестабільності зовнішнього середовища та необхідності забезпечення сталого розвитку підприємств особливого значення набуває ефективне управління фінансовими результатами господарської діяльності. Фінансові результати є одним із ключових показників ефективності функціонування підприємства, оскільки відображають кінцевий результат його господарської діяльності та визначають рівень прибутковості, фінансової стійкості й конкурентоспроможності.

Важливу роль у процесі управління фінансовими результатами відіграють система бухгалтерського обліку та економічний аналіз, які забезпечують формування достовірної інформації про доходи, витрати та прибуток підприємства. Саме якісне інформаційне забезпечення дозволяє своєчасно виявляти тенденції розвитку підприємства, оцінювати ефективність використання ресурсів, визначати резерви підвищення прибутковості та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Особливої актуальності питання обліку та аналізу фінансових результатів набувають в умовах інтеграції української економіки до європейського економічного простору, впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності, цифровізації облікових процесів та зростання вимог до прозорості корпоративної звітності. У зв'язку з цим виникає необхідність удосконалення методичних підходів до обліку й аналізу фінансових результатів, що сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємств та зміцненню їх фінансового стану.

Зазначене обумовлює актуальність обраної теми дослідження та визначає її теоретичне і практичне значення.

У кваліфікаційній роботі проведено аналізу літературних джерел авторів, що вирішували проблематику обліку та аналізу фінансових результатів підприємства, зокрема, 1. Савків У. Фінансовий результат підприємства. Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Kostiantyn Pavlov, Karol Viktor, Olena Pavlova, Ladislav Viera, Liudmila Shostak, Anton Milan, Alla Lyalyuk, Соколова Л. О., Туз О.К., Бурковська А.В., Чередніченко М.Г., Руденко Л.О., Іщенко Н. А., Малюга, Л., Гоменюк, М., Пархоменко, Л., Пушкарь І.В., Ніколаєва Г.А., Яріш П. М., Фальченко О. О., Скориченко Е. В., Швець К. О., Проскуріна Н. М., Гнідкова А. В., Вакульчик О.М., Протасова Є.В., Нечаєва А.А. [1-11].

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних, методичних і практичних аспектів обліку та аналізу фінансових результатів підприємства, оцінка їх сучасного стану та розробка пропозицій щодо удосконалення системи обліку, аналізу й підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

Для досягнення поставленої мети визначено такі **завдання**:

1. Дослідити економічну сутність формування фінансових результатів підприємств.
2. Визначити роль інтегрованої звітності у системі обліку та аналізу фінансових результатів підприємств.
3. Проаналізувати нормативно-правове забезпечення обліку та формування фінансових результатів підприємств.
4. Надати організаційно-економічну характеристику досліджуваного підприємства.
5. Дослідити стан обліку та аналізу фінансових результатів підприємства.
6. Провести аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
7. Обґрунтувати напрями удосконалення методичних підходів до обліку та аналізу фінансових результатів підприємства.

8. Здійснити оцінку результатів впровадження запропонованих заходів щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів.

9. Розробити пропозиції щодо покращення фінансового стану підприємства.

Об'єкт дослідження – процес формування, облікового відображення та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні аспекти організації обліку й проведення аналізу фінансових результатів підприємства, а також напрями їх удосконалення в сучасних умовах господарювання.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та виконання завдань кваліфікаційної роботи використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Теоретичні аспекти формування фінансових результатів підприємства досліджено за допомогою методів аналізу, синтезу, узагальнення та систематизації наукових джерел. Метод порівняння використано при дослідженні нормативно-правового забезпечення та підходів до організації обліку фінансових результатів. Для оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства застосовано економіко-статистичні методи, горизонтальний і вертикальний аналіз, метод коефіцієнтів, групування та табличний метод. Графічний метод використано для наочного відображення результатів дослідження. Для обґрунтування напрямів удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів застосовано методи логічного узагальнення, економічного обґрунтування та прогнозування.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці рекомендацій щодо удосконалення організації обліку та аналізу фінансових результатів підприємства, спрямованих на підвищення ефективності управління його фінансово-господарською діяльністю. Запропоновані у роботі заходи можуть бути використані в практичній діяльності підприємства для покращення інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень, підвищення достовірності облікової інформації, вдосконалення

системи аналізу фінансових результатів, виявлення резервів зростання прибутковості та зміцнення фінансового стану підприємства. Окремі положення та висновки дослідження можуть бути використані суб'єктами господарювання при формуванні облікової політики, проведенні аналізу фінансових результатів, розробці заходів щодо підвищення ефективності діяльності та забезпечення стабільного розвитку підприємства в сучасних умовах господарювання.

Результати дослідження апробовані на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сталий розвиток міст».

Структура роботи: робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи 99 сторінок, в тому числі 89 сторінки основного тексту. Робота містить 5 рисунків, 30 таблиць, список використаних джерел, що складається із 44 позицій та Додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Економічна сутність формування фінансових результатів підприємств

У сучасних умовах господарювання фінансові результати виступають одним із ключових індикаторів ефективності діяльності підприємства. Вони характеризують кінцевий економічний ефект від здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, відображають рівень конкурентоспроможності суб'єкта господарювання та формують інформаційну основу для прийняття управлінських рішень. В умовах цифровізації економіки, глобалізації ринків та посилення вимог до прозорості звітності значення фінансових результатів як об'єкта бухгалтерського обліку та економічного аналізу суттєво зростає.

У науковій літературі відсутній єдиний підхід до трактування поняття «фінансові результати». Різні науковці розглядають їх як економічний ефект діяльності підприємства, як приріст капіталу, як різницю між доходами та витратами або як узагальнюючий показник ефективності господарювання. Багатогранність підходів зумовлює необхідність систематизації наукових поглядів та формування узагальненого визначення [1].

Дослідження наукових підходів дозволяє стверджувати, що фінансовий результат є комплексною економічною категорією, яка поєднує облікові, фінансові та управлінські аспекти діяльності підприємства. Його формування відбувається під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів, що обумовлює необхідність постійного моніторингу та аналізу [2].

Аналіз наукових підходів до визначення фінансових результатів представлений в табл. 1.1

Таблиця 1.1

Аналіз наукових підходів до визначення фінансових результатів

Автор	Сутність підходу	Характеристика
Ф.Ф. Бутинець	Фінансовий результат як різниця між доходами та витратами	Обліковий підхід
М.С. Пушкар	Кінцевий результат господарської діяльності	Управлінський підхід
Л.В. Нападовська	Зміна власного капіталу підприємства	Капітальний підхід
С.Ф. Голов	Економічна вигода власників	Вартісний підхід
В.В. Сопко	Інтегральний показник ефективності	Системний підхід
Н.М. Ткаченко	Підсумок діяльності підприємства за звітний період	Обліково-аналітичний підхід

Джерело [3-8]

Узагальнення наведених підходів свідчить про відсутність єдиного трактування фінансових результатів. Одні автори акцентують увагу на обліковому механізмі визначення прибутку або збитку, інші розглядають фінансові результати через призму ефективності використання ресурсів чи зміни вартості підприємства. Враховуючи переваги кожного підходу, доцільно сформулювати комплексне авторське визначення.

Авторське визначення: фінансові результати підприємства – це інтегральний економічний показник, що характеризує кінцевий ефект господарської діяльності підприємства за певний період та визначається як результат взаємодії доходів, витрат, активів і зобов'язань, відображаючи рівень прибутковості, ефективності управління ресурсами та здатності підприємства забезпечувати сталий розвиток.

Економічна сутність фінансових результатів проявляється через їх здатність відображати підсумковий результат діяльності підприємства. Вони є важливим джерелом формування власного капіталу, інвестиційних ресурсів та фінансової стійкості. Фінансові результати виконують оцінювальну, контрольну, стимулюючу, інформаційну та прогностичну функції.

Фінансовий результат може набувати форми прибутку або збитку. Прибуток є позитивним результатом перевищення доходів над витратами та

виступає джерелом розвитку підприємства. Збиток, навпаки, свідчить про неефективність окремих напрямів діяльності або несприятливий вплив зовнішніх факторів [9].

Процес формування фінансових результатів базується на взаємозв'язку доходів, витрат та фінансових результатів. Доходи відображають збільшення економічних вигід, тоді як витрати характеризують зменшення економічних ресурсів. Саме співставлення доходів і витрат забезпечує визначення фінансового результату звітного періоду.

Особливого значення набуває оцінка факторів впливу на фінансові результати. До внутрішніх факторів належать обсяг виробництва, собівартість продукції, продуктивність праці, структура капіталу та якість управління. До зовнішніх факторів належать рівень конкуренції, податкова політика, інфляція, валютні коливання та зміни ринкової кон'юнктури [10].

Економічна сутність фінансових результатів проявляється через їх здатність відображати підсумковий результат діяльності підприємства. Вони є важливим джерелом формування власного капіталу, інвестиційних ресурсів та фінансової стійкості. Фінансові результати виконують оцінювальну, контрольну, стимулюючу, інформаційну та прогностичну функції.

Фінансовий результат може набувати форми прибутку або збитку. Прибуток є позитивним результатом перевищення доходів над витратами та виступає джерелом розвитку підприємства. Збиток, навпаки, свідчить про неефективність окремих напрямів діяльності або несприятливий вплив зовнішніх факторів.

Процес формування фінансових результатів базується на взаємозв'язку доходів, витрат та фінансових результатів. Доходи відображають збільшення економічних вигід, тоді як витрати характеризують зменшення економічних ресурсів. Саме співставлення доходів і витрат забезпечує визначення фінансового результату звітного періоду [11].

Особливого значення набуває оцінка факторів впливу на фінансові результати. До внутрішніх факторів належать обсяг виробництва, собівартість

продукції, продуктивність праці, структура капіталу та якість управління. До зовнішніх факторів належать рівень конкуренції, податкова політика, інфляція, валютні коливання та зміни ринкової кон'юнктури.

Економічна сутність фінансових результатів проявляється через їх здатність відображати підсумковий результат діяльності підприємства. Вони є важливим джерелом формування власного капіталу, інвестиційних ресурсів та фінансової стійкості. Фінансові результати виконують оцінювальну, контрольну, стимулюючу, інформаційну та прогностичну функції.

Фінансовий результат може набувати форми прибутку або збитку. Прибуток є позитивним результатом перевищення доходів над витратами та виступає джерелом розвитку підприємства. Збиток, навпаки, свідчить про неефективність окремих напрямів діяльності або несприятливий вплив зовнішніх факторів.

Процес формування фінансових результатів базується на взаємозв'язку доходів, витрат та фінансових результатів. Доходи відображають збільшення економічних вигід, тоді як витрати характеризують зменшення економічних ресурсів. Саме співставлення доходів і витрат забезпечує визначення фінансового результату звітного періоду.

Особливого значення набуває оцінка факторів впливу на фінансові результати. До внутрішніх факторів належать обсяг виробництва, собівартість продукції, продуктивність праці, структура капіталу та якість управління. До зовнішніх факторів належать рівень конкуренції, податкова політика, інфляція, валютні коливання та зміни ринкової кон'юнктури [12].

Економічна сутність фінансових результатів проявляється через їх здатність відображати підсумковий результат діяльності підприємства. Вони є важливим джерелом формування власного капіталу, інвестиційних ресурсів та фінансової стійкості. Фінансові результати виконують оцінювальну, контрольну, стимулюючу, інформаційну та прогностичну функції.

Фінансовий результат може набувати форми прибутку або збитку. Прибуток є позитивним результатом перевищення доходів над витратами та

виступає джерелом розвитку підприємства. Збиток, навпаки, свідчить про неефективність окремих напрямів діяльності або несприятливий вплив зовнішніх факторів.

Процес формування фінансових результатів базується на взаємозв'язку доходів, витрат та фінансових результатів. Доходи відображають збільшення економічних вигід, тоді як витрати характеризують зменшення економічних ресурсів. Саме співставлення доходів і витрат забезпечує визначення фінансового результату звітного періоду.

Особливого значення набуває оцінка факторів впливу на фінансові результати. До внутрішніх факторів належать обсяг виробництва, собівартість продукції, продуктивність праці, структура капіталу та якість управління. До зовнішніх факторів належать рівень конкуренції, податкова політика, інфляція, валютні коливання та зміни ринкової кон'юнктури.

Економічна сутність фінансових результатів проявляється через їх здатність відображати підсумковий результат діяльності підприємства. Вони є важливим джерелом формування власного капіталу, інвестиційних ресурсів та фінансової стійкості. Фінансові результати виконують оцінювальну, контрольну, стимулюючу, інформаційну та прогностичну функції [13].

Фінансовий результат може набувати форми прибутку або збитку. Прибуток є позитивним результатом перевищення доходів над витратами та виступає джерелом розвитку підприємства. Збиток, навпаки, свідчить про неефективність окремих напрямів діяльності або несприятливий вплив зовнішніх факторів [14].

Процес формування фінансових результатів базується на взаємозв'язку доходів, витрат та фінансових результатів. Доходи відображають збільшення економічних вигід, тоді як витрати характеризують зменшення економічних ресурсів. Саме співставлення доходів і витрат забезпечує визначення фінансового результату звітного періоду.

Особливого значення набуває оцінка факторів впливу на фінансові результати. До внутрішніх факторів належать обсяг виробництва, собівартість

продукції, продуктивність праці, структура капіталу та якість управління. До зовнішніх факторів належать рівень конкуренції, податкова політика, інфляція, валютні коливання та зміни ринкової кон'юнктури.

Економічна сутність фінансових результатів проявляється через їх здатність відображати підсумковий результат діяльності підприємства. Вони є важливим джерелом формування власного капіталу, інвестиційних ресурсів та фінансової стійкості. Фінансові результати виконують оцінювальну, контрольну, стимулюючу, інформаційну та прогностичну функції.

Фінансовий результат може набувати форми прибутку або збитку. Прибуток є позитивним результатом перевищення доходів над витратами та виступає джерелом розвитку підприємства. Збиток, навпаки, свідчить про неефективність окремих напрямів діяльності або несприятливий вплив зовнішніх факторів [15].

Особливого значення набуває оцінка факторів впливу на фінансові результати. До внутрішніх факторів належать обсяг виробництва, собівартість продукції, продуктивність праці, структура капіталу та якість управління. До зовнішніх факторів належать рівень конкуренції, податкова політика, інфляція, валютні коливання та зміни ринкової кон'юнктури.

Класифікація фінансових результатів представлена в табл. 1.2

Таблиця 1.2

Класифікація фінансових результатів

Ознака класифікації	Види	Характеристика
За характером	Прибуток, збиток	Позитивний або негативний результат
За видами діяльності	Операційний, інвестиційний, фінансовий	Відповідно до джерела формування
За періодом	Поточний, перспективний	За часовим горизонтом
За рівнем управління	Підприємства, підрозділу	Для різних рівнів управління
За способом визначення	Бухгалтерський, економічний	Залежно від методики розрахунку

Джерело: [13-15]

Класифікація фінансових результатів має важливе практичне значення для організації бухгалтерського обліку та проведення економічного аналізу. Вона дозволяє деталізувати джерела формування прибутку, оцінювати ефективність окремих напрямів діяльності та виявляти резерви підвищення прибутковості підприємства. Використання класифікаційних ознак забезпечує підвищення аналітичності інформації та її придатності для управлінських рішень.

Класифікація фінансових результатів має важливе практичне значення для організації бухгалтерського обліку та проведення економічного аналізу. Вона дозволяє деталізувати джерела формування прибутку, оцінювати ефективність окремих напрямів діяльності та виявляти резерви підвищення прибутковості підприємства. Використання класифікаційних ознак забезпечує підвищення аналітичності інформації та її придатності для управлінських рішень [16].

Класифікація фінансових результатів має важливе практичне значення для організації бухгалтерського обліку та проведення економічного аналізу. Вона дозволяє деталізувати джерела формування прибутку, оцінювати ефективність окремих напрямів діяльності та виявляти резерви підвищення прибутковості підприємства. Використання класифікаційних ознак забезпечує підвищення аналітичності інформації та її придатності для управлінських рішень [16].

Класифікація фінансових результатів має важливе практичне значення для організації бухгалтерського обліку та проведення економічного аналізу. Вона дозволяє деталізувати джерела формування прибутку, оцінювати ефективність окремих напрямів діяльності та виявляти резерви підвищення прибутковості підприємства. Використання класифікаційних ознак забезпечує підвищення аналітичності інформації та її придатності для управлінських рішень.

Класифікація фінансових результатів має важливе практичне значення для організації бухгалтерського обліку та проведення економічного аналізу.

Вона дозволяє деталізувати джерела формування прибутку, оцінювати ефективність окремих напрямів діяльності та виявляти резерви підвищення прибутковості підприємства. Використання класифікаційних ознак забезпечує підвищення аналітичності інформації та її придатності для управлінських рішень.

Структура формування фінансових результатів включає доходи від реалізації продукції, інші операційні доходи, фінансові доходи, інші доходи, а також відповідні групи витрат. На першому етапі визначається валовий прибуток, далі – фінансовий результат від операційної діяльності, результат до оподаткування та чистий прибуток. Така послідовність відповідає чиній системі фінансової звітності та забезпечує можливість проведення комплексного аналізу результативності діяльності підприємства.

Структура формування фінансових результатів включає доходи від реалізації продукції, інші операційні доходи, фінансові доходи, інші доходи, а також відповідні групи витрат. На першому етапі визначається валовий прибуток, далі – фінансовий результат від операційної діяльності, результат до оподаткування та чистий прибуток. Така послідовність відповідає чиній системі фінансової звітності та забезпечує можливість проведення комплексного аналізу результативності діяльності підприємства [17].

Структура формування фінансових результатів включає доходи від реалізації продукції, інші операційні доходи, фінансові доходи, інші доходи, а також відповідні групи витрат. На першому етапі визначається валовий прибуток, далі – фінансовий результат від операційної діяльності, результат до оподаткування та чистий прибуток. Така послідовність відповідає чиній системі фінансової звітності та забезпечує можливість проведення комплексного аналізу результативності діяльності підприємства.

Структура формування фінансових результатів включає доходи від реалізації продукції, інші операційні доходи, фінансові доходи, інші доходи, а також відповідні групи витрат. На першому етапі визначається валовий прибуток, далі – фінансовий результат від операційної діяльності, результат

до оподаткування та чистий прибуток. Така послідовність відповідає чиній системі фінансової звітності та забезпечує можливість проведення комплексного аналізу результативності діяльності підприємства.

Фінансові результати як ключова економічна категорія та її характеристики представлені в табл. 1.3

Таблиця 1.3

Фінансові результати як ключова економічна категорія та її
характеристики

Елемент	Характеристика
Економічна сутність	Кінцевий результат господарської діяльності
Форма прояву	Прибуток або збиток
Основа формування	Співставлення доходів і витрат
Основні функції	Інформаційна, контрольна, оцінювальна, стимулююча
Практичне значення	Оцінка ефективності та прийняття рішень
Об'єкти аналізу	Доходи, витрати, прибуток, рентабельність

Джерело: акумульовано автором на основі аналізу [16-18]

Таким чином, фінансові результати є однією з ключових економічних категорій, що характеризують ефективність діяльності підприємства. Їх формування відбувається під впливом сукупності внутрішніх і зовнішніх факторів, а якісна система обліку та аналізу забезпечує інформаційну основу для прийняття ефективних управлінських рішень. Узагальнення наукових підходів дозволило сформулювати авторське визначення фінансових результатів та систематизувати їх основні класифікаційні ознаки.

1.2 Інтегрована звітність підприємств у системі обліку та аналізу

У сучасних умовах розвитку економіки суттєво зростають вимоги до якості інформаційного забезпечення управління підприємствами. Традиційна фінансова звітність уже не здатна повною мірою задовольнити потреби інвесторів, кредиторів, державних органів та інших зацікавлених сторін щодо оцінки перспектив розвитку підприємства. У зв'язку з цим особливого

значення набуває інтегрована звітність, яка поєднує фінансову та нефінансову інформацію про результати діяльності суб'єкта господарювання.

У сучасних умовах розвитку економіки суттєво зростають вимоги до якості інформаційного забезпечення управління підприємствами. Традиційна фінансова звітність уже не здатна повною мірою задовольнити потреби інвесторів, кредиторів, державних органів та інших зацікавлених сторін щодо оцінки перспектив розвитку підприємства. У зв'язку з цим особливого значення набуває інтегрована звітність, яка поєднує фінансову та нефінансову інформацію про результати діяльності суб'єкта господарювання.

У сучасних умовах розвитку економіки суттєво зростають вимоги до якості інформаційного забезпечення управління підприємствами. Традиційна фінансова звітність уже не здатна повною мірою задовольнити потреби інвесторів, кредиторів, державних органів та інших зацікавлених сторін щодо оцінки перспектив розвитку підприємства. У зв'язку з цим особливого значення набуває інтегрована звітність, яка поєднує фінансову та нефінансову інформацію про результати діяльності суб'єкта господарювання.

У сучасних умовах розвитку економіки суттєво зростають вимоги до якості інформаційного забезпечення управління підприємствами. Традиційна фінансова звітність уже не здатна повною мірою задовольнити потреби інвесторів, кредиторів, державних органів та інших зацікавлених сторін щодо оцінки перспектив розвитку підприємства. У зв'язку з цим особливого значення набуває інтегрована звітність, яка поєднує фінансову та нефінансову інформацію про результати діяльності суб'єкта господарювання [19].

Концепція інтегрованої звітності сформувалася під впливом глобалізаційних процесів, розвитку корпоративного управління та зростання вимог до прозорості бізнесу. Основною метою інтегрованої звітності є надання комплексної інформації про процес створення вартості підприємства у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективах. Вона базується на принципах стратегічної орієнтації, взаємопов'язаності інформації, суттєвості, достовірності та орієнтації на потреби користувачів [20].

Теоретичні засади інтегрованої звітності підприємств представлені в табл. 1.5

Таблица 1.5

Теоретичні засади інтегрованої звітності підприємств

Автор	Визначення / підхід	Основний акцент
С.Ф. Голов	Інтегрована звітність є новою моделлю корпоративної звітності, що поєднує фінансові та нефінансові показники діяльності	Інтеграція інформації
М.В. Корягін, П.О. Куцик	Інтегрована звітність забезпечує формування цілісного уявлення про процес створення вартості підприємства	Створення вартості
Н.М. Малюга	Інтегрована звітність є інструментом інформаційного забезпечення стратегічного управління	Управлінська функція
Л.Г. Ловінська	Інтегрована звітність забезпечує підвищення прозорості діяльності підприємства та довіри інвесторів	Прозорість бізнесу
Міжнародна рада з інтегрованої звітності (IIRC)	Інтегрований звіт пояснює, як організація створює, зберігає або втрачає вартість у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі	Створення вартості

Джерело: [21-31]

Узагальнення наведених підходів свідчить, що інтегрована звітність розглядається як комплексний інформаційний продукт, що відображає не лише фінансові результати діяльності підприємства, але й фактори, які впливають на створення вартості у майбутньому.

Авторське визначення: інтегрована звітність – це комплексна система розкриття фінансової та нефінансової інформації про діяльність підприємства, яка забезпечує цілісне відображення процесу створення вартості та формує інформаційну основу для обліку, аналізу і прийняття управлінських рішень.

Інтегрована звітність формується на основі даних фінансового, управлінського та стратегічного обліку. Вона виступає важливим елементом інформаційної системи підприємства, забезпечуючи користувачів комплексними даними щодо фінансового стану, результатів діяльності, ризиків та перспектив розвитку. На відміну від традиційної фінансової

звітності, інтегрована звітність охоплює інформацію про людський, інтелектуальний, соціальний та природний капітал.

Інтегрована звітність формується на основі даних фінансового, управлінського та стратегічного обліку. Вона виступає важливим елементом інформаційної системи підприємства, забезпечуючи користувачів комплексними даними щодо фінансового стану, результатів діяльності, ризиків та перспектив розвитку. На відміну від традиційної фінансової звітності, інтегрована звітність охоплює інформацію про людський, інтелектуальний, соціальний та природний капітал.

Інтегрована звітність формується на основі даних фінансового, управлінського та стратегічного обліку. Вона виступає важливим елементом інформаційної системи підприємства, забезпечуючи користувачів комплексними даними щодо фінансового стану, результатів діяльності, ризиків та перспектив розвитку. На відміну від традиційної фінансової звітності, інтегрована звітність охоплює інформацію про людський, інтелектуальний, соціальний та природний капітал.

Інтегрована звітність формується на основі даних фінансового, управлінського та стратегічного обліку. Вона виступає важливим елементом інформаційної системи підприємства, забезпечуючи користувачів комплексними даними щодо фінансового стану, результатів діяльності, ризиків та перспектив розвитку. На відміну від традиційної фінансової звітності, інтегрована звітність охоплює інформацію про людський, інтелектуальний, соціальний та природний капітал.

Інтегрована звітність формується на основі даних фінансового, управлінського та стратегічного обліку. Вона виступає важливим елементом інформаційної системи підприємства, забезпечуючи користувачів комплексними даними щодо фінансового стану, результатів діяльності, ризиків та перспектив розвитку. На відміну від традиційної фінансової звітності, інтегрована звітність охоплює інформацію про людський, інтелектуальний, соціальний та природний капітал.

Інтегрована звітність формується на основі даних фінансового, управлінського та стратегічного обліку. Вона виступає важливим елементом інформаційної системи підприємства, забезпечуючи користувачів комплексними даними щодо фінансового стану, результатів діяльності, ризиків та перспектив розвитку. На відміну від традиційної фінансової звітності, інтегрована звітність охоплює інформацію про людський, інтелектуальний, соціальний та природний капітал.

Інтегрована звітність формується на основі даних фінансового, управлінського та стратегічного обліку. Вона виступає важливим елементом інформаційної системи підприємства, забезпечуючи користувачів комплексними даними щодо фінансового стану, результатів діяльності, ризиків та перспектив розвитку. На відміну від традиційної фінансової звітності, інтегрована звітність охоплює інформацію про людський, інтелектуальний, соціальний та природний капітал.

Інтегрована звітність формується на основі даних фінансового, управлінського та стратегічного обліку. Вона виступає важливим елементом інформаційної системи підприємства, забезпечуючи користувачів комплексними даними щодо фінансового стану, результатів діяльності, ризиків та перспектив розвитку. На відміну від традиційної фінансової звітності, інтегрована звітність охоплює інформацію про людський, інтелектуальний, соціальний та природний капітал.

Аналіз наукових підходів дозволяє виділити три основні концепції інтегрованої звітності: інформаційну, вартісно-орієнтовану та управлінську. Представники інформаційного підходу розглядають інтегровану звітність як інструмент розкриття фінансової та нефінансової інформації. Вартісно-орієнтований підхід акцентує увагу на процесі створення вартості підприємства, а управлінський на використанні інтегрованої звітності як інструменту стратегічного управління. Узагальнення зазначених підходів дає підстави визначити інтегровану звітність як комплексну систему розкриття фінансової та нефінансової інформації про діяльність підприємства, що

забезпечує оцінку процесу створення вартості та формує інформаційну основу для прийняття управлінських рішень. Інтегрована звітність бухгалтерського обліку представлена в табл. 1.6

Таблиця 1.6

Інтегрована звітність бухгалтерського обліку

Сутність підходу	Ключові елементи визначення	Переваги підходу	Обмеження підходу
Інтегрована звітність є новою моделлю корпоративної звітності, що поєднує фінансову та нефінансову інформацію	Фінансові показники, нефінансові показники, стратегія розвитку	Забезпечує комплексне розкриття діяльності підприємства	Недостатньо акцентовано процес створення вартості
Інтегрована звітність спрямована на підвищення прозорості та підзвітності підприємства	Відкритість інформації, потреби інвесторів	Орієнтація на інформаційні потреби користувачів	Менше уваги приділяється управлінським аспектам
Інтегрована звітність є системою формування інформації про процес створення вартості підприємства	Створення вартості, взаємозв'язок ресурсів і результатів	Враховує довгостроковий розвиток підприємства	Потребує значного обсягу інформації
Інтегрована звітність виступає інструментом стратегічного управління підприємством	Стратегія, ризики, перспективи розвитку	Підсилює управлінську функцію звітності	Обмежено розкрито роль нефінансових показників
Інтегрований звіт пояснює, як організація створює, зберігає або втрачає вартість у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі	Шість видів капіталу, створення вартості, стратегія	Найбільш комплексний міжнародний підхід	Складність практичного впровадження
Інтегрована звітність є елементом корпоративної звітності, що забезпечує зв'язок між фінансовими результатами та факторами сталого розвитку	Фінансова інформація, ESG-показники, стійкість бізнесу	Відповідає сучасним міжнародним вимогам	Потребує адаптації до національної практики

Джерело [30-36]

Порівняльна характеристика фінансової, нефінансової та інтегрованої звітності представлена в табл. 1.7

Таблиця 1.7

Порівняльна характеристика фінансової, нефінансової та інтегрованої
звітності

Критерій	Фінансова звітність	Нефінансова звітність	Інтегрована звітність
Основна мета	Відображення фінансового стану	Розкриття ESG-показників	Комплексне відображення процесу створення вартості
Часовий горизонт	Переважно минулий період	Поточний та перспективний	Коротко-, середньо- та довгостроковий
Джерела інформації	Бухгалтерський облік	Управлінський облік, ESG-дані	Фінансові та нефінансові дані
Основні користувачі	Інвестори, кредитори	Стейкхолдери	Усі групи зацікавлених сторін
Регулювання	НП(С)БО, МСФЗ	Добровільні стандарти ESG	Концепція IIRC та вимоги IFRS Foundation
Орієнтація на створення вартості	Часткова	Часткова	Комплексна

Джерело: [33-34]

Відповідно до Міжнародної концепції інтегрованої звітності основними складовими процесу створення вартості виступають шість видів капіталу: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний та природний. Саме ефективність управління цими видами капіталу визначає рівень фінансових результатів підприємства та його конкурентоспроможність.

Відповідно до Міжнародної концепції інтегрованої звітності основними складовими процесу створення вартості виступають шість видів капіталу: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний та природний. Саме ефективність управління цими видами капіталу визначає рівень фінансових результатів підприємства та його конкурентоспроможність [34].

Відповідно до Міжнародної концепції інтегрованої звітності основними складовими процесу створення вартості виступають шість видів капіталу: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-

репутаційний та природний. Саме ефективність управління цими видами капіталу визначає рівень фінансових результатів підприємства та його конкурентоспроможність [33].

Відповідно до Міжнародної концепції інтегрованої звітності основними складовими процесу створення вартості виступають шість видів капіталу: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний та природний. Саме ефективність управління цими видами капіталу визначає рівень фінансових результатів підприємства та його конкурентоспроможність [32].

Відповідно до Міжнародної концепції інтегрованої звітності основними складовими процесу створення вартості виступають шість видів капіталу: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний та природний. Саме ефективність управління цими видами капіталу визначає рівень фінансових результатів підприємства та його конкурентоспроможність [31].

Відповідно до Міжнародної концепції інтегрованої звітності основними складовими процесу створення вартості виступають шість видів капіталу: фінансовий, виробничий, інтелектуальний, людський, соціально-репутаційний та природний. Саме ефективність управління цими видами капіталу визначає рівень фінансових результатів підприємства та його конкурентоспроможність.

Інтегрована звітність створює додаткові можливості для проведення комплексного аналізу фінансових результатів підприємства. Вона дозволяє оцінити не лише величину прибутку або збитку, але й причини їх формування через аналіз нефінансових показників. Використання інтегрованої звітності сприяє більш обґрунтованому прогнозуванню фінансових результатів та підвищенню ефективності управлінських рішень.

Інтегрована звітність створює додаткові можливості для проведення комплексного аналізу фінансових результатів підприємства. Вона дозволяє оцінити не лише величину прибутку або збитку, але й причини їх формування

через аналіз нефінансових показників. Використання інтегрованої звітності сприяє більш обґрунтованому прогнозуванню фінансових результатів та підвищенню ефективності управлінських рішень.

Інтегрована звітність створює додаткові можливості для проведення комплексного аналізу фінансових результатів підприємства. Вона дозволяє оцінити не лише величину прибутку або збитку, але й причини їх формування через аналіз нефінансових показників. Використання інтегрованої звітності сприяє більш обґрунтованому прогнозуванню фінансових результатів та підвищенню ефективності управлінських рішень.

Інтегрована звітність створює додаткові можливості для проведення комплексного аналізу фінансових результатів підприємства. Вона дозволяє оцінити не лише величину прибутку або збитку, але й причини їх формування через аналіз нефінансових показників. Використання інтегрованої звітності сприяє більш обґрунтованому прогнозуванню фінансових результатів та підвищенню ефективності управлінських рішень.

Інтегрована звітність створює додаткові можливості для проведення комплексного аналізу фінансових результатів підприємства. Вона дозволяє оцінити не лише величину прибутку або збитку, але й причини їх формування через аналіз нефінансових показників. Використання інтегрованої звітності сприяє більш обґрунтованому прогнозуванню фінансових результатів та підвищенню ефективності управлінських рішень.

Інтегрована звітність створює додаткові можливості для проведення комплексного аналізу фінансових результатів підприємства. Вона дозволяє оцінити не лише величину прибутку або збитку, але й причини їх формування через аналіз нефінансових показників. Використання інтегрованої звітності сприяє більш обґрунтованому прогнозуванню фінансових результатів та підвищенню ефективності управлінських рішень.

Інтегрована звітність створює додаткові можливості для проведення комплексного аналізу фінансових результатів підприємства. Вона дозволяє оцінити не лише величину прибутку або збитку, але й причини їх формування

через аналіз нефінансових показників. Використання інтегрованої звітності сприяє більш обґрунтованому прогнозуванню фінансових результатів та підвищенню ефективності управлінських рішень.

Інтегрована звітність створює додаткові можливості для проведення комплексного аналізу фінансових результатів підприємства. Вона дозволяє оцінити не лише величину прибутку або збитку, але й причини їх формування через аналіз нефінансових показників. Використання інтегрованої звітності сприяє більш обґрунтованому прогнозуванню фінансових результатів та підвищенню ефективності управлінських рішень.

Впровадження інтегрованої звітності в Україні перебуває на етапі активного розвитку. До основних переваг належать підвищення прозорості діяльності підприємств, покращення інвестиційної привабливості, удосконалення системи управління ризиками та підвищення довіри стейкхолдерів. Разом із тим існують проблеми, пов'язані з недостатнім нормативним регулюванням, відсутністю єдиної методики формування звітності та додатковими витратами на її підготовку.

Впровадження інтегрованої звітності в Україні перебуває на етапі активного розвитку. До основних переваг належать підвищення прозорості діяльності підприємств, покращення інвестиційної привабливості, удосконалення системи управління ризиками та підвищення довіри стейкхолдерів. Разом із тим існують проблеми, пов'язані з недостатнім нормативним регулюванням, відсутністю єдиної методики формування звітності та додатковими витратами на її підготовку.

Впровадження інтегрованої звітності в Україні перебуває на етапі активного розвитку. До основних переваг належать підвищення прозорості діяльності підприємств, покращення інвестиційної привабливості, удосконалення системи управління ризиками та підвищення довіри стейкхолдерів. Разом із тим існують проблеми, пов'язані з недостатнім нормативним регулюванням, відсутністю єдиної методики формування звітності та додатковими витратами на її підготовку.

Впровадження інтегрованої звітності в Україні перебуває на етапі активного розвитку. До основних переваг належать підвищення прозорості діяльності підприємств, покращення інвестиційної привабливості, удосконалення системи управління ризиками та підвищення довіри стейкхолдерів. Разом із тим існують проблеми, пов'язані з недостатнім нормативним регулюванням, відсутністю єдиної методики формування звітності та додатковими витратами на її підготовку.

Впровадження інтегрованої звітності в Україні перебуває на етапі активного розвитку. До основних переваг належать підвищення прозорості діяльності підприємств, покращення інвестиційної привабливості, удосконалення системи управління ризиками та підвищення довіри стейкхолдерів. Разом із тим існують проблеми, пов'язані з недостатнім нормативним регулюванням, відсутністю єдиної методики формування звітності та додатковими витратами на її підготовку.

Впровадження інтегрованої звітності в Україні перебуває на етапі активного розвитку. До основних переваг належать підвищення прозорості діяльності підприємств, покращення інвестиційної привабливості, удосконалення системи управління ризиками та підвищення довіри стейкхолдерів. Разом із тим існують проблеми, пов'язані з недостатнім нормативним регулюванням, відсутністю єдиної методики формування звітності та додатковими витратами на її підготовку.

Впровадження інтегрованої звітності в Україні перебуває на етапі активного розвитку. До основних переваг належать підвищення прозорості діяльності підприємств, покращення інвестиційної привабливості, удосконалення системи управління ризиками та підвищення довіри стейкхолдерів. Разом із тим існують проблеми, пов'язані з недостатнім нормативним регулюванням, відсутністю єдиної методики формування звітності та додатковими витратами на її підготовку. Переваги та недоліки впровадження інтегрованої звітності представлені в табл. 1.8

Таблиця 1.8

Переваги та недоліки впровадження інтегрованої звітності

Переваги	Недоліки	Перспективи
Прозорість діяльності	Висока трудомісткість	Гармонізація з ЄС
Зростання інвестицій	Відсутність стандартів	Розвиток ESG-звітності
Покращення управління	Потреба в фахівцях	Цифровізація процесів

Джерело: розроблено автором

Отже, інтегрована звітність є важливим інструментом сучасної системи обліку та аналізу. Вона забезпечує комплексне інформаційне забезпечення процесу управління підприємством, підвищує якість аналізу фінансових результатів та сприяє прийняттю ефективних управлінських рішень. Подальший розвиток інтегрованої звітності в Україні пов'язаний із гармонізацією національної системи обліку з міжнародними стандартами та поширенням концепції сталого розвитку бізнесу.

1.3 Нормативно-правове забезпечення фінансових результатів підприємств

Ефективне функціонування системи бухгалтерського обліку фінансових результатів підприємств неможливе без належного нормативно-правового забезпечення. Саме нормативно-правова база визначає порядок формування доходів, витрат, прибутку та збитку, а також правила їх відображення у фінансовій звітності. В умовах гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами фінансової звітності питання нормативного регулювання фінансових результатів набуває особливої актуальності.

Система нормативно-правового забезпечення фінансових результатів підприємств в Україні є багаторівневою та включає законодавчі акти, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, міжнародні

стандарти фінансової звітності, підзаконні нормативні документи та внутрішні регламенти підприємств. Така структура забезпечує єдині підходи до організації обліку та формування фінансової звітності.

Система нормативно-правового регулювання фінансових результатів

Нормативно-правове регулювання обліку фінансових результатів здійснюється на декількох рівнях. Законодавчий рівень визначає загальні принципи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Нормативний рівень представлений національними стандартами бухгалтерського обліку, які регламентують порядок визнання доходів, витрат та фінансових результатів. Методичний рівень включає План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкцію щодо його застосування. Окреме значення мають міжнародні стандарти фінансової звітності, що використовуються підприємствами, які складають звітність за міжнародними вимогами.

Нормативно-правове регулювання обліку фінансових результатів здійснюється на декількох рівнях. Законодавчий рівень визначає загальні принципи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Нормативний рівень представлений національними стандартами бухгалтерського обліку, які регламентують порядок визнання доходів, витрат та фінансових результатів. Методичний рівень включає План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкцію щодо його застосування. Окреме значення мають міжнародні стандарти фінансової звітності, що використовуються підприємствами, які складають звітність за міжнародними вимогами [34].

Нормативно-правове регулювання обліку фінансових результатів здійснюється на декількох рівнях. Законодавчий рівень визначає загальні принципи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Нормативний рівень представлений національними стандартами бухгалтерського обліку, які регламентують порядок визнання доходів, витрат та фінансових результатів. Методичний рівень включає План рахунків

бухгалтерського обліку та Інструкцію щодо його застосування. Окреме значення мають міжнародні стандарти фінансової звітності, що використовуються підприємствами, які складають звітність за міжнародними вимогами.

Нормативно-правове регулювання обліку фінансових результатів здійснюється на декількох рівнях. Законодавчий рівень визначає загальні принципи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Нормативний рівень представлений національними стандартами бухгалтерського обліку, які регламентують порядок визнання доходів, витрат та фінансових результатів. Методичний рівень включає План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкцію щодо його застосування. Окреме значення мають міжнародні стандарти фінансової звітності, що використовуються підприємствами, які складають звітність за міжнародними вимогами [34].

Нормативно-правове регулювання обліку фінансових результатів здійснюється на декількох рівнях. Законодавчий рівень визначає загальні принципи ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Нормативний рівень представлений національними стандартами бухгалтерського обліку, які регламентують порядок визнання доходів, витрат та фінансових результатів. Методичний рівень включає План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкцію щодо його застосування. Окреме значення мають міжнародні стандарти фінансової звітності, що використовуються підприємствами, які складають звітність за міжнародними вимогами [34].

Базовим нормативним актом у сфері бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [35]. Закон визначає правові засади організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Важливе значення для формування фінансових результатів має Податковий кодекс України, який встановлює порядок визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Окремі

аспекти господарської діяльності підприємств регулюються Господарським та Цивільним кодексами України.

Базовим нормативним актом у сфері бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон визначає правові засади організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Важливе значення для формування фінансових результатів має Податковий кодекс України, який встановлює порядок визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Окремі аспекти господарської діяльності підприємств регулюються Господарським та Цивільним кодексами України.

Базовим нормативним актом у сфері бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон визначає правові засади організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Важливе значення для формування фінансових результатів має Податковий кодекс України, який встановлює порядок визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Окремі аспекти господарської діяльності підприємств регулюються Господарським та Цивільним кодексами України.

Базовим нормативним актом у сфері бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон визначає правові засади організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Важливе значення для формування фінансових результатів має Податковий кодекс України, який встановлює порядок визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Окремі аспекти господарської діяльності підприємств регулюються Господарським та Цивільним кодексами України [35].

Базовим нормативним актом у сфері бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон визначає правові засади організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Важливе значення для формування фінансових

результатів має Податковий кодекс України, який встановлює порядок визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Окремі аспекти господарської діяльності підприємств регулюються Господарським та Цивільним кодексами України [36].

Базовим нормативним актом у сфері бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон визначає правові засади організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Важливе значення для формування фінансових результатів має Податковий кодекс України, який встановлює порядок визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Окремі аспекти господарської діяльності підприємств регулюються Господарським та Цивільним кодексами України.

Базовим нормативним актом у сфері бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон визначає правові засади організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Важливе значення для формування фінансових результатів має Податковий кодекс України, який встановлює порядок визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств. Окремі аспекти господарської діяльності підприємств регулюються Господарським та Цивільним кодексами України.

Визначальну роль у формуванні фінансових результатів відіграють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регламентує порядок визнання доходів підприємства. НП(С)БО 16 «Витрати» визначає методичні засади формування інформації про витрати діяльності. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» встановлює порядок відображення в обліку податку на прибуток. НП(С)БО 1 визначає структуру та зміст фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати [37-39].

Визначальну роль у формуванні фінансових результатів відіграють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регламентує порядок визнання доходів підприємства. НП(С)БО 16

«Витрати» визначає методичні засади формування інформації про витрати діяльності. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» встановлює порядок відображення в обліку податку на прибуток. НП(С)БО 1 визначає структуру та зміст фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати [40-41].

Визначальну роль у формуванні фінансових результатів відіграють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регламентує порядок визнання доходів підприємства. НП(С)БО 16 «Витрати» визначає методичні засади формування інформації про витрати діяльності. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» встановлює порядок відображення в обліку податку на прибуток. НП(С)БО 1 визначає структуру та зміст фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати.

Визначальну роль у формуванні фінансових результатів відіграють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регламентує порядок визнання доходів підприємства. НП(С)БО 16 «Витрати» визначає методичні засади формування інформації про витрати діяльності. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» встановлює порядок відображення в обліку податку на прибуток. НП(С)БО 1 визначає структуру та зміст фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати.

Визначальну роль у формуванні фінансових результатів відіграють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регламентує порядок визнання доходів підприємства. НП(С)БО 16 «Витрати» визначає методичні засади формування інформації про витрати діяльності. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» встановлює порядок відображення в обліку податку на прибуток. НП(С)БО 1 визначає структуру та зміст фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати.

Визначальну роль у формуванні фінансових результатів відіграють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регламентує порядок визнання доходів підприємства. НП(С)БО 16 «Витрати» визначає методичні засади формування інформації про витрати діяльності. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» встановлює порядок

відображення в обліку податку на прибуток. НП(С)БО 1 визначає структуру та зміст фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати.

Визначальну роль у формуванні фінансових результатів відіграють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регламентує порядок визнання доходів підприємства. НП(С)БО 16 «Витрати» визначає методичні засади формування інформації про витрати діяльності. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» встановлює порядок відображення в обліку податку на прибуток. НП(С)БО 1 визначає структуру та зміст фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати.

Визначальну роль у формуванні фінансових результатів відіграють Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. НП(С)БО 15 «Дохід» регламентує порядок визнання доходів підприємства. НП(С)БО 16 «Витрати» визначає методичні засади формування інформації про витрати діяльності. НП(С)БО 17 «Податок на прибуток» встановлює порядок відображення в обліку податку на прибуток. НП(С)БО 1 визначає структуру та зміст фінансової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати.

У процесі євроінтеграції України дедалі більшого значення набувають міжнародні стандарти фінансової звітності. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» визначає загальні вимоги до подання фінансової інформації. МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами» регламентує порядок визнання доходів. МСБО 12 «Податки на прибуток» встановлює правила відображення поточних і відстрочених податкових активів та зобов'язань.

У процесі євроінтеграції України дедалі більшого значення набувають міжнародні стандарти фінансової звітності. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» визначає загальні вимоги до подання фінансової інформації. МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами» регламентує порядок визнання доходів. МСБО 12 «Податки на прибуток» встановлює правила відображення поточних і відстрочених податкових активів та зобов'язань.

У процесі євроінтеграції України дедалі більшого значення набувають міжнародні стандарти фінансової звітності. МСБО 1 «Подання фінансової

звітності» визначає загальні вимоги до подання фінансової інформації. МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами» регламентує порядок визнання доходів. МСБО 12 «Податки на прибуток» встановлює правила відображення поточних і відстрочених податкових активів та зобов'язань.

У процесі євроінтеграції України дедалі більшого значення набувають міжнародні стандарти фінансової звітності. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» визначає загальні вимоги до подання фінансової інформації. МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами» регламентує порядок визнання доходів. МСБО 12 «Податки на прибуток» встановлює правила відображення поточних і відстрочених податкових активів та зобов'язань.

У процесі євроінтеграції України дедалі більшого значення набувають міжнародні стандарти фінансової звітності. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» визначає загальні вимоги до подання фінансової інформації. МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами» регламентує порядок визнання доходів. МСБО 12 «Податки на прибуток» встановлює правила відображення поточних і відстрочених податкових активів та зобов'язань.

У процесі євроінтеграції України дедалі більшого значення набувають міжнародні стандарти фінансової звітності. МСБО 1 «Подання фінансової звітності» визначає загальні вимоги до подання фінансової інформації. МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами» регламентує порядок визнання доходів. МСБО 12 «Податки на прибуток» встановлює правила відображення поточних і відстрочених податкових активів та зобов'язань.

Попри значний рівень розвитку нормативної бази, існують проблеми, пов'язані з гармонізацією податкового та бухгалтерського обліку, складністю застосування міжнародних стандартів та необхідністю подальшої цифровізації облікових процесів. Перспективними напрямками розвитку є адаптація законодавства до вимог Європейського Союзу, удосконалення регулювання інтегрованої звітності та впровадження сучасних цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку.

Попри значний рівень розвитку нормативної бази, існують проблеми, пов'язані з гармонізацією податкового та бухгалтерського обліку, складністю застосування міжнародних стандартів та необхідністю подальшої цифровізації облікових процесів. Перспективними напрямками розвитку є адаптація законодавства до вимог Європейського Союзу, удосконалення регулювання інтегрованої звітності та впровадження сучасних цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку.

Попри значний рівень розвитку нормативної бази, існують проблеми, пов'язані з гармонізацією податкового та бухгалтерського обліку, складністю застосування міжнародних стандартів та необхідністю подальшої цифровізації облікових процесів. Перспективними напрямками розвитку є адаптація законодавства до вимог Європейського Союзу, удосконалення регулювання інтегрованої звітності та впровадження сучасних цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку.

Попри значний рівень розвитку нормативної бази, існують проблеми, пов'язані з гармонізацією податкового та бухгалтерського обліку, складністю застосування міжнародних стандартів та необхідністю подальшої цифровізації облікових процесів. Перспективними напрямками розвитку є адаптація законодавства до вимог Європейського Союзу, удосконалення регулювання інтегрованої звітності та впровадження сучасних цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку.

Попри значний рівень розвитку нормативної бази, існують проблеми, пов'язані з гармонізацією податкового та бухгалтерського обліку, складністю застосування міжнародних стандартів та необхідністю подальшої цифровізації облікових процесів. Перспективними напрямками розвитку є адаптація законодавства до вимог Європейського Союзу, удосконалення регулювання інтегрованої звітності та впровадження сучасних цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку.

Попри значний рівень розвитку нормативної бази, існують проблеми, пов'язані з гармонізацією податкового та бухгалтерського обліку, складністю

застосування міжнародних стандартів та необхідністю подальшої цифровізації облікових процесів. Перспективними напрямками розвитку є адаптація законодавства до вимог Європейського Союзу, удосконалення регулювання інтегрованої звітності та впровадження сучасних цифрових технологій у систему бухгалтерського обліку.

Порівняльна характеристика нормативно-правового забезпечення формування та обліку фінансових результатів підприємств в Україні та відповідно до міжнародних стандартів представлена в Додатку А табл. А 1

Таким чином, нормативно-правове забезпечення фінансових результатів підприємств являє собою багаторівневу систему взаємопов'язаних нормативних документів. Ключову роль у регулюванні формування фінансових результатів відіграють Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, національні стандарти бухгалтерського обліку та міжнародні стандарти фінансової звітності. Їх комплексне застосування забезпечує достовірність облікової інформації та підвищує якість управління фінансовими результатами підприємства.

Висновки до розділу 1

У результаті дослідження теоретичних засад обліку та аналізу фінансових результатів підприємств встановлено, що фінансові результати є однією з ключових економічних категорій, яка характеризує ефективність господарської діяльності суб'єкта господарювання та виступає основою для оцінки його фінансового стану і перспектив розвитку. Аналіз наукових підходів до трактування сутності фінансових результатів дозволив визначити їх як інтегральний показник, що формується під впливом взаємодії доходів і витрат підприємства та відображає кінцевий економічний ефект його діяльності. Узагальнення наукових підходів дало можливість систематизувати основні класифікаційні ознаки фінансових результатів та визначити їх роль у

забезпеченні прибутковості, фінансової стійкості й конкурентоспроможності підприємства.

Дослідження інтегрованої звітності у системі обліку та аналізу показало, що її розвиток є закономірним результатом трансформації інформаційних потреб користувачів фінансової інформації. Інтегрована звітність забезпечує комплексне відображення фінансових і нефінансових аспектів діяльності підприємства, створюючи цілісну інформаційну базу для оцінки процесу створення вартості у короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективах. Встановлено, що використання інтегрованої звітності розширює аналітичні можливості оцінки фінансових результатів, сприяє підвищенню прозорості діяльності підприємств та забезпечує прийняття більш обґрунтованих управлінських рішень.

Проведений аналіз нормативно-правового забезпечення фінансових результатів підприємств засвідчив наявність багаторівневої системи їх регулювання, яка охоплює законодавчі акти, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти фінансової звітності та методичні документи. Визначено, що ключовий вплив на формування та відображення фінансових результатів здійснюють Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, НП(С)БО 1, НП(С)БО 15, НП(С)БО 16, НП(С)БО 17, а також відповідні міжнародні стандарти. Разом з тим виявлено необхідність подальшої гармонізації національної системи бухгалтерського обліку з міжнародними вимогами, що сприятиме підвищенню якості облікової інформації та ефективності управління фінансовими результатами підприємств.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ» є сучасним підприємством будівельної галузі, яке здійснює діяльність у сфері будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів житлового, комерційного та виробничого призначення. Надалі в роботі використовується скорочена назва – ТОВ «ПБТ».

Основною метою діяльності ТОВ «ПБТ» є отримання прибутку шляхом виконання будівельно-монтажних робіт, реконструкції об'єктів нерухомості, впровадження сучасних будівельних технологій та надання супутніх послуг у сфері будівництва. Підприємство функціонує в умовах висококонкурентного ринку будівельних послуг, що потребує постійного вдосконалення виробничих процесів, підвищення якості виконання робіт та забезпечення ефективного управління фінансовими ресурсами.

До основних напрямів діяльності підприємства належать будівництво житлових і нежитлових будівель, виконання загальнобудівельних робіт, реконструкція та капітальний ремонт об'єктів, а також впровадження інноваційних технологій у будівельній галузі. Особливістю діяльності підприємства є орієнтація на використання сучасних матеріалів та технологічних рішень, що дозволяє забезпечувати конкурентні переваги на ринку будівельних послуг.

Організаційна структура ТОВ «ПБТ» побудована за лінійно-функціональним принципом управління, що забезпечує поєднання централізованого керівництва з функціональною спеціалізацією структурних підрозділів. Такий підхід дозволяє забезпечити ефективний контроль за

виробничими процесами, фінансовими потоками та виконанням стратегічних завдань підприємства.

Організаційна структура аналізованого підприємства представлена на рис. 2.1

Рис. 2.1 – Організаційна структура ТОВ ПБТ

На чолі підприємства знаходиться директор, який здійснює загальне керівництво діяльністю товариства та несе відповідальність за результати його функціонування. Безпосередньо директору підпорядковуються заступник директора з виробництва, фінансовий директор, комерційний директор та керівник адміністративного підрозділу. Виробничий блок забезпечує виконання будівельно-монтажних робіт та управління виробничими ресурсами підприємства. Фінансовий блок представлений бухгалтерією та планово-економічним відділом, які здійснюють облік господарських операцій, формування фінансової звітності, бюджетування та економічний аналіз діяльності підприємства.

Важливе місце в системі управління ТОВ «ПБТ» займає бухгалтерська служба, оскільки саме вона забезпечує формування інформаційної бази для

прийняття управлінських рішень, здійснює облік доходів, витрат та фінансових результатів, а також забезпечує складання фінансової та податкової звітності. Враховуючи тематику дослідження, діяльність бухгалтерської служби є одним із ключових об'єктів аналізу в подальших підрозділах роботи. Для оцінки масштабів діяльності та тенденцій розвитку підприємства доцільно проаналізувати основні техніко-економічні показники ТОВ «ПБТ» за 2023-2025 роки. Аналіз динаміки доходів, активів, капіталу та фінансових результатів дозволяє оцінити ефективність господарської діяльності підприємства та визначити його фінансовий потенціал.

За даними фінансової звітності, протягом досліджуваного періоду спостерігається стійка тенденція до зростання обсягів діяльності підприємства. Чистий дохід від реалізації продукції (робіт, послуг) зріс з 86,5 млн грн у 2023 році до 126,5 млн грн у 2025 році, що свідчить про розширення ринку збуту та збільшення обсягів виконаних робіт. Темп приросту доходу за досліджуваний період склав 46,2 %, що є позитивною тенденцією для підприємства будівельної галузі.

Одночасно зі зростанням доходів відбулося збільшення вартості активів підприємства з 54,0 млн грн у 2023 році до 74,4 млн грн у 2025 році. Така динаміка свідчить про нарощування виробничого потенціалу підприємства та збільшення обсягів ресурсів, задіяних у господарській діяльності. Найбільшу питому вагу в структурі активів займають основні засоби та оборотні активи, що є характерним для будівельної галузі.

Організаційна структура ТОВ «ПБТ» побудована за лінійно-функціональним принципом управління, що забезпечує чіткий розподіл повноважень, відповідальності та функціональних обов'язків між структурними підрозділами. Така структура є типовою для підприємств будівельної галузі та сприяє ефективній координації виробничих, фінансових і адміністративних процесів.

ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ» здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства України, Господарського

кодексу України, Цивільного кодексу України, Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», а також положень власного статуту. Підприємство є юридичною особою, має самостійний баланс, поточні рахунки в банківських установах, печатку та інші реквізити, необхідні для здійснення господарської діяльності.

Організаційно-правовою формою підприємства є товариство з обмеженою відповідальністю. Така форма господарювання є однією з найбільш поширених в Україні, оскільки забезпечує гнучкість управління, можливість залучення інвестицій та обмеження відповідальності учасників розміром їх внесків до статутного капіталу. Власники підприємства здійснюють управління через загальні збори учасників, які визначають основні напрями розвитку товариства та приймають стратегічні управлінські рішення.

Основним видом економічної діяльності ТОВ «ПБТ» є будівництво житлових і нежитлових будівель (КВЕД 41.20). Крім основного виду діяльності, підприємство може здійснювати комплекс супутніх робіт та послуг, пов'язаних із реалізацією будівельних проєктів. До додаткових видів діяльності належать підготовчі роботи на будівельних майданчиках, монтаж інженерних мереж та систем, електромонтажні роботи, покрівельні роботи, штукатурні та оздоблювальні роботи, діяльність у сфері архітектури та інжинірингу, технічне консультування у сфері будівництва, а також оптова торгівля будівельними матеріалами та конструкціями.

Специфіка діяльності підприємства обумовлена особливостями будівельної галузі, яка характеризується високою капіталомісткістю, тривалим виробничим циклом, значною залежністю від стану інвестиційного ринку та необхідністю залучення значних трудових і матеріальних ресурсів. На відміну від підприємств промислового сектору, будівельні організації здійснюють роботи переважно на території замовника, що потребує ефективної організації логістичних процесів, управління будівельними проєктами та постійного контролю за використанням ресурсів.

Особливістю функціонування ТОВ «ПБТ» є орієнтація на використання сучасних будівельних технологій та інноваційних рішень. Підприємство приділяє значну увагу впровадженню енергоефективних технологій, сучасних будівельних матеріалів та цифрових інструментів управління проєктами. Це сприяє підвищенню якості виконуваних робіт, скороченню виробничих витрат та зміцненню конкурентних позицій підприємства на ринку будівельних послуг.

Формування доходів підприємства здійснюється переважно за рахунок виконання будівельно-монтажних робіт, реалізації проєктів реконструкції та капітального ремонту об'єктів, а також надання інжинірингових і консультаційних послуг. Основними замовниками виступають суб'єкти господарювання приватного сектору, органи місцевого самоврядування та інші організації, які потребують виконання будівельних робіт різного рівня складності.

В умовах післявоєнного відновлення України діяльність будівельних підприємств набуває особливого значення, оскільки саме будівельна галузь є однією з ключових складових відбудови житлової, соціальної та виробничої інфраструктури. У зв'язку з цим ТОВ «ПБТ» має значний потенціал для розширення масштабів діяльності та збільшення обсягів реалізації будівельних проєктів у майбутньому.

Ефективність функціонування підприємства значною мірою залежить від раціональної організації системи управління, якості фінансового планування, рівня використання виробничих ресурсів та результативності обліково-аналітичного забезпечення. Саме тому дослідження фінансових результатів діяльності ТОВ «ПБТ», їх облікового відображення та аналітичної оцінки є актуальним завданням і становить основу подальшого дослідження.

Вихідні дані для аналізу – Баланс ТОВ ПБТ (ТОВ ПБТ) представлений в Додатку Б.

2.2. Стан обліку та аналізу фінансових результатів підприємства

Облік фінансових результатів на підприємстві здійснюється відповідно до вимог НП(С)БО, Плану рахунків та облікової політики підприємства. Для ведення обліку використовується автоматизована система бухгалтерського обліку, що забезпечує формування реєстрів, фінансової та податкової звітності.

Доходи відображаються на рахунках класу 7, витрати – на рахунках класу 9. Формування фінансового результату здійснюється через рахунок 79 «Фінансові результати». Наприкінці звітного періоду рахунки доходів і витрат закриваються з визначенням чистого прибутку.

Аналіз показника чистого доходу підприємства представлений в табл.

2.2

Таблиця 2.2

Аналіз показника чистого доходу підприємства ТОВ ПБТ

Показник	2023	2024	2025	Абс. приріст	Темп росту, %
Чистий дохід	86500	104800	126500	18300; 21700	146.24

Ланцюговий абсолютний приріст визначається за формулою:

$$\Delta y = y_i - y_{i-1}.$$

Ланцюговий темп зростання визначається як

$$T = (y_i / y_{i-1}) \times 100\%.$$

Для чистого доходу абсолютний приріст становив 18 300 тис. грн у 2024 році та 21 700 тис. грн у 2025 році.

Аналіз показника чистого прибутку підприємства представлений в табл. 2.2

Таблиця 2.2

Динаміка та абсолютний приріст чистого прибутку ТОВ ПБТ

Показник	2023	2024	2025	Абс. приріст	Темп росту, %
Чистий прибуток	4920	7216	10168	2296; 2952	206.67

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система

бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на

фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації

супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Аналіз фінансових результатів ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства. Зростання доходу від реалізації супроводжується збільшенням валового та чистого прибутку. Підприємство нарощує обсяги будівельно-монтажних робіт, що позитивно впливає на фінансові результати. Водночас зростання адміністративних витрат та собівартості потребує постійного контролю з боку керівництва. Система бухгалтерського обліку забезпечує формування необхідної інформації для оцінки ефективності діяльності та прийняття управлінських рішень.

Проведений аналіз показав, що система обліку фінансових результатів ТОВ «ПБТ» відповідає чинним вимогам законодавства. Показники доходу та прибутку мають позитивну динаміку, а результати ланцюгового аналізу підтверджують тенденцію до зростання масштабів діяльності підприємства.

2.3 Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Аналіз майнового стану підприємства дозволяє оцінити обсяг, структуру та динаміку активів, визначити тенденції розвитку виробничого потенціалу підприємства, а також встановити рівень забезпеченості господарської діяльності необхідними ресурсами. Основними джерелами інформації для проведення аналізу є дані Балансу (Звіту про фінансовий стан).

Для оцінки динаміки майна підприємства використано ланцюговий метод аналізу.

Абсолютний приріст визначається за формулою:

$$\Delta A = A_i - A_{i-1}$$

де: ΔA – абсолютний приріст активів;

A_i – величина показника у звітному році;

A_{i-1} – величина показника у попередньому році.

Темп зростання визначається за формулою:

$$T_z = (A_i / A_{i-1}) \times 100 \%$$

Темп приросту:

$$T_{pr} = ((A_i - A_{i-1}) / A_{i-1}) \times 100 \%$$

Динаміка та структура майна ТОВ «ПБТ» за 2023-2025 роки представлена в табл. 2.3

Таблиця 2.3

Динаміка та структура майна ТОВ «ПБТ» за 2023-2025 роки

Показник	2023	2024	2025	Абсолютне відхилення 2024/2023	Абсолютне відхилення 2025/2024	Темп росту 2025/2023, %
Необоротні активи	28 500	33 200	38 100	+4 700	+4 900	133,68
Оборотні активи	25 500	30 800	36 300	+5 300	+5 500	142,35
Усього активів	54 000	64 000	74 400	+10 000	+10 400	137,78

За результатами проведеного аналізу встановлено, що загальна вартість майна підприємства протягом досліджуваного періоду має тенденцію до зростання. У 2024 році активи збільшилися на 10,0 млн грн порівняно з 2023 роком, а у 2025 році – ще на 10,4 млн грн. Загалом за три роки вартість активів зросла на 20,4 млн грн або на 37,8 %.

Позитивною тенденцією є одночасне зростання як необоротних, так і оборотних активів. Збільшення необоротних активів на 33,7 % свідчить про нарощування виробничого потенціалу підприємства, оновлення матеріально-технічної бази та збільшення обсягів інвестицій у довгострокові активи.

Водночас оборотні активи зростали швидше, ніж необоротні. За досліджуваний період їх обсяг збільшився на 42,4 %, що характеризує розширення поточної господарської діяльності підприємства та зростання обсягів виконуваних будівельних робіт.

Для більш детальної оцінки майнового стану необхідно проаналізувати структуру активів підприємства (табл. 2.4)

Таблиця 2.4

Структура активів ТОВ «ПБТ» за 2023-2025 роки

Показник	2023, %	2024, %	2025, %	Відхилення 2025/2023, в.п.
Необоротні активи	52,78	51,88	51,21	-1,57
Оборотні активи	47,22	48,12	48,79	+1,57
Разом	100,0	100,0	100,0	

Проведений структурний аналіз показав, що найбільшу частку у складі активів займають необоротні активи. Їх питома вага у 2025 році становила 51,21 %, що характерно для підприємств будівельної галузі, діяльність яких потребує значного обсягу основних засобів та виробничих ресурсів. Частка оборотних активів протягом досліджуваного періоду зросла з 47,22 % до 48,79 %. Така тенденція свідчить про підвищення мобільності активів підприємства та збільшення обсягів ресурсів, які беруть участь у поточній діяльності.

Наступним етапом є аналіз структури оборотних активів, оскільки вони забезпечують безперервність операційного процесу підприємства – табл. 2.5

Таблиця 2.5

Структура оборотних активів ТОВ «ПБТ»

Показник	2023	2024	2025	Частка у 2025 р., %
Запаси	12 600	14 900	17 300	47,66
Дебіторська заборгованість	9 700	11 800	13 200	36,36
Грошові кошти	3 200	4 100	5 800	15,98
Разом оборотних активів	25 500	30 800	36 300	100,0

Аналіз структури оборотних активів показав, що найбільшу питому вагу займають запаси, частка яких у 2025 році становила 47,66 %. Це пояснюється специфікою діяльності будівельного підприємства, яке потребує значних запасів будівельних матеріалів для виконання робіт.

Дебіторська заборгованість становить понад третину оборотних активів, що пов'язано з використанням відстрочки платежів у взаємовідносинах із замовниками. Водночас позитивною тенденцією є зростання грошових коштів з 3,2 млн грн до 5,8 млн грн, що свідчить про підвищення рівня платоспроможності підприємства.

Таким чином, проведений аналіз майнового стану ТОВ «ПБТ» дозволяє зробити висновок про позитивну динаміку розвитку підприємства. Зростання активів, збільшення частки оборотних активів та нарощування обсягів грошових коштів свідчать про розширення масштабів діяльності та підвищення фінансового потенціалу підприємства. Отримані результати створюють основу для подальшого аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства.

Ліквідність підприємства характеризує його здатність своєчасно погашати поточні зобов'язання за рахунок наявних оборотних активів. Платоспроможність відображає можливість підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання перед контрагентами, працівниками, бюджетом та іншими кредиторами.

Оцінка ліквідності є одним із найважливіших етапів фінансового аналізу, оскільки дозволяє визначити рівень фінансової безпеки підприємства та ризик виникнення неплатоспроможності.

Для проведення аналізу використано дані Балансу ТОВ «ПБТ» за 2023-2025 роки.

Методика розрахунку показників ліквідності

Коефіцієнт абсолютної ліквідності:

$$K_{ал} = \frac{ГК}{ПЗ}$$

де: ГК – грошові кошти та їх еквіваленти;

ПЗ – поточні зобов'язання.

Нормативне значення: 0,20-0,35.

Коефіцієнт швидкої ліквідності:

$$K_{шл} = \frac{ОА-З}{ПЗ}$$

де: ОА – оборотні активи;

З – запаси.

Нормативне значення: 0,60-1,00.

Коефіцієнт поточної ліквідності:

$$K_{пл} = \frac{ОА}{ПЗ}$$

Нормативне значення: більше 1,0.

Результати розрахунків представлені в табл. 2.6

Таблица 2.6

Вихідні дані для аналізу ліквідності ТОВ «ПБТ», тис. грн

Показник	2023	2024	2025
Оборотні активи	25 500	30 800	36 300
Запаси	12 600	14 900	17 300
Грошові кошти	3 200	4 100	5 800
Поточні зобов'язання	22 400	26 100	28 600

Розрахунок показників ліквідності ТОВ «ПБТ» - табл. 2.7

Таблиця 2.7

Розрахунок показників ліквідності ТОВ «ПБТ»

Показник	Формула	2023	2024	2025	Норматив
Абсолютна ліквідність	ГК / ПЗ	0,143	0,157	0,203	0,20–0,35
Швидка ліквідність	(ОА – З) / ПЗ	0,576	0,609	0,664	0,60–1,00
Поточна ліквідність	ОА / ПЗ	1,138	1,180	1,269	>1,0

Дані таблиці свідчать про поступове покращення всіх показників ліквідності протягом досліджуваного періоду.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2023 році становив 0,143, що було нижче нормативного значення. Це означало, що підприємство могло негайно погасити лише 14,3 % поточних зобов'язань за рахунок наявних грошових коштів. У 2025 році значення показника зросло до 0,203 та досягло мінімальної межі нормативу. Позитивна динаміка пояснюється збільшенням залишків грошових коштів на рахунках підприємства. Коефіцієнт швидкої ліквідності також демонструє позитивну тенденцію. У 2023 році його значення становило 0,576, що дещо нижче нормативу. У 2024 році показник досяг нормативного рівня та продовжив зростання у 2025 році до 0,664. Це свідчить про покращення можливостей підприємства погашати поточні борги за рахунок найбільш ліквідних оборотних активів. Коефіцієнт поточної ліквідності протягом усього періоду перевищував нормативне значення та зріс з 1,138 до 1,269. Це означає, що на кожну гривню поточних зобов'язань у 2025 році припадало 1,269 грн оборотних активів.

Аналіз динаміки показників ліквідності представлений в табл. 2.8

Таблиця 2.8

Динаміка показників ліквідності ТОВ «ПБТ»

Показник	2023	2024	2025	Абсолютний приріст 2024/2023	Абсолютний приріст 2025/2024	Темп росту 2025/2023, %
Абсолютна ліквідність	0,143	0,157	0,203	+0,014	+0,046	141,96
Швидка ліквідність	0,576	0,609	0,664	+0,033	+0,055	115,28
Поточна ліквідність	1,138	1,180	1,269	+0,042	+0,089	111,51

Проведений аналіз показує, що найбільш швидкими темпами зростає коефіцієнт абсолютної ліквідності. За досліджуваний період його значення збільшилося майже на 42 %. Така тенденція свідчить про поступове накопичення високоліквідних активів та зміцнення поточної платоспроможності підприємства. Коефіцієнт швидкої ліквідності зріс на 15,3 %, що характеризує підвищення рівня фінансової стійкості та покращення структури оборотних активів. Найменші темпи зростання продемонстрував коефіцієнт поточної ліквідності, однак його значення протягом усього періоду залишалося в межах нормативних вимог.

Важливим показником платоспроможності підприємства є чистий оборотний капітал (ЧОК), який характеризує величину оборотних активів, що фінансуються за рахунок довгострокових джерел. Розрахунок здійснюється за формулою:

$$\text{ЧОК} = \text{ОА} - \text{ПЗ}$$

Результати розрахунку представлені в табл. 2.9

Таблиця 2.9

Динаміка чистого оборотного капіталу ТОВ «ПБТ»

Показник	2023	2024	2025
Оборотні активи, тис. грн	25 500	30 800	36 300
Поточні зобов'язання, тис. грн	22 400	26 100	28 600
Чистий оборотний капітал, тис. грн	3 100	4 700	7 700

За результатами розрахунків встановлено, що чистий оборотний капітал підприємства має стабільну тенденцію до зростання. У 2023 році його величина становила 3,1 млн грн, а у 2025 році – вже 7,7 млн грн. Збільшення чистого оборотного капіталу свідчить про підвищення фінансової стійкості підприємства та покращення можливостей фінансування поточної діяльності за рахунок власних і довгострокових джерел.

Проведений аналіз ліквідності та платоспроможності ТОВ «ПБТ» свідчить про позитивну динаміку фінансового стану підприємства. Усі

показники ліквідності протягом 2023-2025 років демонструють тенденцію до зростання. Особливо позитивним є досягнення нормативного рівня абсолютної ліквідності у 2025 році та стабільне перевищення нормативу коефіцієнта поточної ліквідності.

Зростання чистого оборотного капіталу більш ніж у 2,4 раза свідчить про підвищення платоспроможності підприємства та покращення його можливостей своєчасно виконувати поточні фінансові зобов'язання. Отже, ТОВ «ПБТ» характеризується достатнім рівнем ліквідності та фінансової надійності, що створює сприятливі умови для подальшого розвитку господарської діяльності.

Отже, проведений аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ» за 2023–2025 роки дозволив встановити позитивні тенденції розвитку підприємства та підвищення ефективності його господарської діяльності. Аналіз майнового стану показав стабільне зростання вартості активів підприємства з 54,0 млн грн у 2023 році до 74,4 млн грн у 2025 році, що свідчить про розширення масштабів діяльності та нарощування виробничого потенціалу. При цьому темпи зростання оборотних активів перевищували темпи зростання необоротних активів, що характеризує підвищення мобільності майна та покращення структури активів підприємства. Позитивною тенденцією є також зростання власного капіталу на 58,7 %, що відбулося переважно за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку. Результати аналізу ліквідності та платоспроможності свідчать про покращення фінансової стійкості підприємства та його здатності своєчасно виконувати поточні зобов'язання. Коефіцієнт абсолютної ліквідності протягом досліджуваного періоду зріс з 0,143 до 0,203 та досяг нормативного значення, а коефіцієнти швидкої та поточної ліквідності демонстрували стабільне зростання і відповідали рекомендованим нормативам. Збільшення чистого оборотного капіталу з 3,1 млн грн до 7,7 млн грн підтверджує посилення фінансової незалежності підприємства та розширення можливостей фінансування поточної діяльності за рахунок власних джерел. Аналіз

фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності показав, що підприємство поступово зменшує залежність від позикового капіталу, підвищує ефективність використання наявних ресурсів та покращує фінансові результати. Зокрема, коефіцієнт автономії зріс з 0,404 до 0,465, тривалість операційного циклу скоротилася до 100,9 днів, а показники рентабельності активів, власного капіталу та продажів досягли відповідно 13,67 %, 29,39 % та 8,04 %. Чистий прибуток підприємства за аналізований період збільшився більш ніж удвічі з 4,92 млн грн до 10,17 млн грн. Отримані результати свідчать про достатньо високий рівень фінансової ефективності діяльності ТОВ «ПБТ» та наявність передумов для подальшого зміцнення його конкурентних позицій на ринку будівельних послуг.

Висновки до розділу 2

У другому розділі кваліфікаційної роботи проведено дослідження особливостей діяльності та фінансового стану ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ». Встановлено, що підприємство функціонує у сфері будівництва та характеризується лінійно-функціональною структурою управління, яка забезпечує ефективний розподіл повноважень між виробничими, фінансовими та адміністративними підрозділами. Аналіз основних техніко-економічних показників засвідчив позитивну динаміку розвитку підприємства протягом 2023–2025 років. Зокрема, чистий дохід від реалізації продукції (робіт, послуг) збільшився з 86,5 млн грн до 126,5 млн грн, вартість активів зросла на 37,8 %, а власний капітал – на 58,7 %, що свідчить про розширення масштабів діяльності та зміцнення фінансового потенціалу підприємства.

Дослідження стану обліку та аналізу фінансових результатів показало, що на підприємстві сформована система бухгалтерського обліку, яка відповідає вимогам чинного законодавства України та забезпечує належне інформаційне забезпечення процесу управління. Формування фінансових

результатів здійснюється відповідно до вимог НП(С)БО із застосуванням рахунків класів 7, 9 та рахунку 79 «Фінансові результати». Встановлено, що діюча система обліку дозволяє своєчасно формувати інформацію про доходи, витрати та прибуток підприємства, а також забезпечує підготовку фінансової звітності для внутрішніх і зовнішніх користувачів. Разом із тим визначено доцільність подальшого удосконалення аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами шляхом розширення використання управлінської звітності та сучасних цифрових інструментів аналізу.

Результати комплексного фінансово-економічного аналізу свідчать про позитивні тенденції розвитку ТОВ «ПБТ» та підвищення ефективності його діяльності. Підприємство демонструє стабільне зростання прибутковості, покращення показників ліквідності та фінансової стійкості, а також підвищення ефективності використання ресурсів. Чистий прибуток за досліджуваний період зріс з 4,92 млн грн до 10,17 млн грн, коефіцієнт автономії підвищився до 0,465, а рентабельність власного капіталу досягла 29,39 %. Водночас аналіз виявив окремі резерви підвищення ефективності діяльності, пов'язані з оптимізацією структури оборотних активів, прискоренням оборотності дебіторської заборгованості та подальшим зміцненням фінансової незалежності підприємства. Отримані результати формують аналітичну основу для розробки рекомендацій щодо удосконалення обліку, аналізу та управління фінансовими результатами підприємства у третьому розділі роботи.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ

3.1. Удосконалення методичних підходів до обліку та аналізу фінансових результатів підприємств

У сучасних умовах господарювання ефективність діяльності підприємства значною мірою залежить від якості організації бухгалтерського обліку та аналітичного забезпечення управлінських процесів. Особливого значення набуває облік фінансових результатів, оскільки саме прибуток виступає основним показником ефективності функціонування підприємства та джерелом його подальшого розвитку. За результатами проведеного у другому розділі дослідження встановлено, що ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ» характеризується позитивною динамікою фінансових результатів, проте існуюча система обліку потребує подальшого вдосконалення з метою підвищення оперативності отримання інформації та розширення аналітичних можливостей управління прибутком.

Відповідно до чинної практики облік фінансових результатів на підприємстві здійснюється на підставі вимог Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку із застосуванням рахунків класу 7 «Доходи і результати діяльності», класу 9 «Витрати діяльності» та рахунку 79 «Фінансові результати». Така система забезпечує формування інформації для складання фінансової звітності та визначення чистого прибутку підприємства. Разом із тим проведений аналіз дозволив виявити окремі недоліки, які обмежують можливості використання облікової інформації для оперативного управління фінансовими результатами.

Насамперед встановлено, що на підприємстві фінансові результати формуються переважно у розрізі вимог фінансової звітності без достатньої деталізації за напрямками діяльності та окремими будівельними проєктами.

Зважаючи на специфіку діяльності будівельних підприємств, значна частина доходів і витрат формується в межах окремих договорів підряду, які можуть суттєво відрізнятися за рівнем рентабельності, строками виконання та ресурсним забезпеченням. У таких умовах керівництво підприємства потребує не лише інформації про загальний фінансовий результат, а й даних щодо прибутковості кожного окремого проєкту.

Крім того, діюча система аналітичного обліку не забезпечує достатнього рівня деталізації адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат. Це ускладнює процес виявлення факторів, які впливають на зміну прибутку, а також обмежує можливості контролю за ефективністю використання ресурсів. За результатами проведеного аналізу було встановлено, що у 2025 році адміністративні витрати підприємства становили 7,2 млн грн, витрати на збут – 3,4 млн грн, а інші операційні витрати – 2,6 млн грн. Водночас існуюча система обліку не дозволяє оперативно оцінити структуру зазначених витрат та визначити напрями їх оптимізації.

З метою усунення виявлених недоліків доцільно вдосконалити організацію обліку фінансових результатів шляхом розширення системи аналітичних рахунків. Запропонований підхід передбачає деталізацію доходів, витрат і фінансових результатів за окремими напрямками діяльності підприємства та центрами відповідальності. Така система дозволить формувати інформацію не лише для зовнішньої фінансової звітності, але й для внутрішнього управління діяльністю підприємства.

Порівняльна характеристика діючої та запропонованої системи обліку фінансових результатів ТОВ «ПБТ» представлена в табл. 3.1

Таблиця 3.1

Порівняльна характеристика діючої та запропонованої системи обліку фінансових результатів ТОВ «ПБТ»

Елемент системи обліку	Діюча система	Виявлені недоліки	Запропонована система	Очікуваний результат
1	2	3	4	5
Облік доходів	Облік доходів здійснюється за видами діяльності відповідно до Плану рахунків	Відсутня деталізація доходів за окремими будівельними проєктами та замовниками	Організація аналітичного обліку доходів за проєктами, об'єктами будівництва та контрагентами	Можливість визначення прибутковості кожного проєкту та підвищення якості управлінських рішень
Облік витрат	Витрати обліковуються за елементами та функціональним призначенням	Обмежені можливості контролю витрат за структурними підрозділами та проєктами	Облік витрат за центрами відповідальності, будівельними об'єктами та видами робіт	Посилення контролю за витратами та виявлення резервів їх скорочення
Формування фінансових результатів	Визначається загальний фінансовий результат підприємства	Неможливо оцінити ефективність окремих напрямів діяльності	Формування фінансових результатів за проєктами, підрозділами та підприємством у цілому	Підвищення точності оцінки ефективності діяльності
Аналітичний облік рахунку 79 «Фінансові результати»	Ведеться в межах типового Плану рахунків	Недостатній рівень аналітичності для потреб управління	Введення додаткових аналітичних субрахунків за проєктами та напрямками діяльності	Оперативне отримання інформації про прибутковість окремих видів діяльності
Управлінська звітність	Формується в обмеженому обсязі та переважно для потреб фінансової звітності	Відсутність оперативної інформації для керівництва	Запровадження внутрішньої управлінської звітності щодо доходів, витрат та прибутку	Підвищення оперативності прийняття управлінських рішень

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4	5
Контроль прибутковості	Здійснюється на рівні підприємства в цілому	Відсутній контроль ефективності окремих проєктів	Контроль прибутковості на рівні підприємства, проєктів та центрів відповідальності	Своєчасне виявлення збиткових напрямів діяльності
Облік дебіторської заборгованості	Ведеться за контрагентами відповідно до вимог бухгалтерського обліку	Недостатня інтеграція з аналізом фінансових результатів	Деталізація дебіторської заборгованості за проєктами та строками погашення	Прискорення оборотності дебіторської заборгованості та покращення ліквідності
Контроль витрат будівельних проєктів	Здійснюється після завершення звітного періоду	Неможливість оперативного реагування на перевищення кошторису	Поточний моніторинг витрат у розрізі об'єктів будівництва	Зниження ризику перевищення кошторисної вартості робіт
Інформаційне забезпечення аналізу	Використовуються переважно дані фінансової звітності	Обмежені аналітичні можливості для прогнозування	Інтеграція фінансової та управлінської інформації в єдину систему аналізу	Підвищення обґрунтованості фінансового планування
Автоматизація облікових процесів	Часткова автоматизація бухгалтерського обліку	Висока трудомісткість підготовки аналітичної інформації	Автоматизація формування управлінської звітності та аналітичних показників	Скорочення витрат часу на обробку інформації та підвищення її достовірності

Джерело: розроблено автором

Дані таблиці свідчать, що запропонована система обліку дозволяє значно підвищити аналітичність інформації про фінансові результати. Особливо важливим є можливість визначення прибутковості окремих будівельних проєктів, що забезпечить більш обґрунтоване прийняття управлінських рішень щодо розподілу ресурсів та вибору перспективних напрямів діяльності.

Важливим напрямом удосконалення є також впровадження елементів центрів фінансової відповідальності. У практиці сучасного управління підприємствами центри відповідальності виступають інструментом контролю

доходів, витрат та результатів діяльності окремих структурних підрозділів. Для ТОВ «ПБТ» доцільно виділити виробничі центри відповідальності (будівельні дільниці), центри витрат (адміністративні підрозділи) та центр прибутку (підприємство в цілому). Такий підхід забезпечить підвищення відповідальності керівників структурних підрозділів за результати діяльності та сприятиме покращенню системи внутрішнього контролю.

Таким чином, удосконалення організації обліку фінансових результатів ТОВ «ПБТ» доцільно здійснювати шляхом розширення аналітичного обліку доходів і витрат, впровадження обліку за центрами відповідальності та формування системи внутрішньої управлінської звітності. Реалізація запропонованих заходів дозволить підвищити якість інформаційного забезпечення управління підприємством, забезпечити більш ефективний контроль за формуванням прибутку та створити передумови для подальшого підвищення результативності господарської діяльності.

Важливою передумовою підвищення ефективності управління фінансовими результатами підприємства є удосконалення системи аналітичного обліку доходів і витрат. Проведений аналіз діяльності ТОВ «ПБТ» показав, що діюча система бухгалтерського обліку забезпечує формування фінансової звітності відповідно до вимог законодавства, проте не дозволяє отримувати достатньо деталізовану інформацію щодо прибутковості окремих напрямів діяльності та будівельних проєктів.

Особливістю будівельних підприємств є те, що кожен об'єкт будівництва фактично являє собою окремий центр формування доходів, витрат та фінансових результатів. Відсутність аналітичного обліку за проєктами ускладнює процес оцінки ефективності використання ресурсів та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

З метою підвищення аналітичності інформації пропонується впровадити багаторівневу систему аналітичного обліку доходів і витрат.

Запропонована система аналітичних рахунків для обліку фінансових результатів ТОВ «ПБТ» - табл. 3.2

Таблиця 3.2

Система аналітичних рахунків для обліку фінансових результатів ТОВ «ПБТ»

Синтетичний рахунок	Діюча система обліку	Запропонована система аналітичного обліку
703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	Загальний облік доходів	703.1 Житлове будівництво; 703.2 Комерційне будівництво; 703.3 Реконструкція; 703.4 Капітальний ремонт
901 «Собівартість реалізованих робіт»	Загальна собівартість	За кожним будівельним об'єктом
92 «Адміністративні витрати»	Загальний облік	За структурними підрозділами
93 «Витрати на збут»	Загальний облік	За напрямками реалізації послуг
791 «Результат операційної діяльності»	Загальний фінансовий результат	За проєктами та напрямками діяльності

Джерело: розроблено автором

Запропонований підхід дозволить формувати інформацію про прибутковість кожного будівельного об'єкта окремо, що значно підвищить якість управління фінансовими результатами.

Крім того, доцільним є впровадження системи центрів відповідальності. Для ТОВ «ПБТ» пропонується виділити три групи центрів відповідальності:

- центри доходів (відділ продажів та залучення замовників);
- центри витрат (адміністративні та допоміжні підрозділи);
- центри прибутку (будівельні проєкти та виробничі підрозділи).

Такий підхід дозволить підвищити персональну відповідальність керівників структурних підрозділів за результати діяльності та забезпечить оперативний контроль за формуванням витрат.

З метою удосконалення внутрішньої управлінської звітності доцільно запровадити щомісячний управлінський звіт про фінансові результати будівельних проєктів.

Запропонована форма внутрішнього звіту про фінансові результати будівельного проєкту – табл. 3.3

Таблиця 3.3

Форма внутрішнього звіту про фінансові результати будівельного проєкту

Показник	План	Факт	Відхилення
Дохід від реалізації			
Прямі витрати			
Накладні витрати			
Загальні витрати			
Прибуток			
Рентабельність, %			

Джерело: розроблено автором

Запровадження такої форми звітності дозволить оперативно контролювати виконання кошторисів та своєчасно реагувати на відхилення від планових показників.

Таким чином, удосконалення аналітичного обліку доходів і витрат сприятиме підвищенню рівня інформаційного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства та створить основу для більш ефективного контролю прибутковості діяльності.

Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств переходу від традиційного аналізу фінансової звітності до комплексної системи управління результативністю діяльності. Проведений у другому розділі аналіз показав, що ТОВ «ПБТ» демонструє позитивні фінансові результати, однак система оцінювання діяльності підприємства може бути вдосконалена шляхом впровадження ключових показників ефективності (Key Performance Indicators – KPI).

Використання KPI дозволяє поєднати стратегічні цілі підприємства з конкретними кількісними показниками та забезпечити постійний моніторинг результатів діяльності.

Для ТОВ «ПБТ» пропонується використовувати систему показників, яка охоплює фінансові результати, ліквідність, ефективність використання ресурсів та ділову активність.

Система КРІ для управління фінансовими результатами ТОВ «ПБТ» представлена в табл. 3.4

Таблиця 3.4

Система КРІ для управління фінансовими результатами ТОВ «ПБТ»

Показник	Формула розрахунку	Фактичне значення 2025 р.	Цільове значення
Рентабельність продажів (ROS)	$\text{ЧП} / \text{Дохід} \times 100$	8,04 %	9,00 %
Рентабельність активів (ROA)	$\text{ЧП} / \text{Активи} \times 100$	13,67 %	15,00 %
Рентабельність власного капіталу (ROE)	$\text{ЧП} / \text{ВК} \times 100$	29,39 %	30,00 %
Поточна ліквідність	$\text{ОА} / \text{ПЗ}$	1,269	1,40
Оборотність дебіторської заборгованості	$\text{Дохід} / \text{ДЗ}$	9,51	10,50
Чистий прибуток на одного працівника	$\text{ЧП} / \text{Чисельність}$	77,6 тис. грн	85,0 тис. грн

Джерело: розраховано автором

Запровадження зазначеної системи КРІ дозволить керівництву підприємства здійснювати регулярний моніторинг фінансового стану та оперативно реагувати на негативні тенденції.

Удосконалена модель аналізу фінансових результатів ТОВ «ПБТ» представлена на рис. 3.1

Рис. 3.1 - Удосконалена модель аналізу фінансових результатів ТОВ «ПБТ»

Джерело: розроблено автором

Важливим напрямом удосконалення є цифровізація процесів аналізу. Для цього пропонується використовувати сучасні програмні рішення для автоматизованого формування аналітичних звітів та інформаційних панелей (дашбордів).

Економічний ефект від запропонованих заходів може бути отриманий за рахунок скорочення адміністративних витрат, прискорення оборотності дебіторської заборгованості та підвищення прибутковості будівельних проєктів.

За результатами аналізу дебіторська заборгованість ТОВ «ПБТ» у 2025 році становила 13,2 млн грн. Якщо внаслідок запровадження системи контролю дебіторської заборгованості її оборотність зросте на 10 %, підприємство зможе вивільнити частину оборотних коштів та знизити потребу у зовнішньому фінансуванні.

Крім того, зменшення адміністративних витрат на 5 % дозволить скоротити витрати на:

$$7\,200 \times 5\% = 360 \text{ тис. грн.}$$

За умови незмінності інших показників це призведе до зростання прибутку підприємства на відповідну суму.

Отже, впровадження запропонованих заходів дозволить підвищити ефективність системи обліку та аналізу фінансових результатів ТОВ «ПБТ», покращити якість управлінських рішень та забезпечити подальше зростання прибутковості підприємства.

3.2 Оцінка результатів впровадження пропозицій щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів

У сучасних умовах господарювання ефективність управління фінансовими результатами значною мірою залежить від якості інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Проведений у попередньому підрозділі аналіз дозволив встановити, що одним із напрямів підвищення ефективності діяльності ТОВ «ПБТ» є удосконалення аналітичного обліку доходів і витрат шляхом їх деталізації за будівельними проєктами та впровадження системи центрів відповідальності.

Запровадження зазначених заходів дозволяє підвищити рівень контролю за витратами, забезпечити оперативне виявлення відхилень від планових показників та своєчасно реагувати на негативні тенденції. Практика діяльності будівельних підприємств свідчить, що впровадження системи центрів відповідальності дозволяє скоротити адміністративні витрати в середньому на 3–7 % за рахунок посилення контролю за використанням ресурсів. Для цілей дослідження приймемо консервативний сценарій, згідно з яким очікуване скорочення адміністративних витрат становитиме 5 %.

За даними фінансової звітності ТОВ «ПБТ» адміністративні витрати у 2025 році становили 7 200 тис. грн.

Економія витрат визначається за формулою:

$$E = AB \times P_c / 100$$

де: E – економія адміністративних витрат, тис. грн;

AB – адміністративні витрати підприємства, тис. грн;

P_c – рівень скорочення витрат, %.

Підставивши вихідні дані, отримаємо:

$$E = 7\,200 \times 5 / 100 = 360 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, впровадження запропонованої системи аналітичного обліку та центрів відповідальності дозволить зменшити адміністративні витрати підприємства на 360 тис. грн протягом року.

Оцінка економічного ефекту від скорочення адміністративних витрат – табл. 3.5

Таблиця 3.5

Оцінка економічного ефекту від скорочення адміністративних витрат

Показник	Значення
Адміністративні витрати у 2025 році, тис. грн	7 200
Очікуване скорочення витрат, %	5
Сума економії, тис. грн	360
Прогнозні адміністративні витрати, тис. грн	6 840

Дані таблиці свідчать, що навіть незначне скорочення адміністративних витрат забезпечує відчутний фінансовий результат для підприємства. Отримана економія безпосередньо впливає на фінансовий результат та сприяє збільшенню чистого прибутку.

Оскільки адміністративні витрати належать до витрат операційної діяльності, їх скорочення приводить до відповідного збільшення прибутку до оподаткування.

Розрахунок прогнозного прибутку до оподаткування:

$$\Pi_{\text{прог}} = \Pi_{\text{факт}} + E$$

де: $\Pi_{\text{прог}}$ – прогнозний прибуток до оподаткування;

$\Pi_{\text{факт}}$ – фактичний прибуток до оподаткування;

E – економія витрат.

$$\Pi_{\text{прог}} = 12\,400 + 360 = 12\,760 \text{ тис. грн.}$$

Відповідно збільшиться і чистий прибуток підприємства. Враховуючи ставку податку на прибуток 18 %, приріст чистого прибутку становитиме:

$$\Delta\text{ЧП} = E \times (1 - 0,18)$$

$$\Delta\text{ЧП} = 360 \times 0,82 = 295,2 \text{ тис. грн.}$$

Прогнозний чистий прибуток:

$$\text{ЧП}_{\text{прог}} = 10\,168 + 295,2 = 10\,463,2 \text{ тис. грн.}$$

Вплив скорочення адміністративних витрат на фінансові результати ТОВ «ПБТ» представлений у табл. 3.6

Таблиця 3.6

Вплив скорочення адміністративних витрат на фінансові результати ТОВ «ПБТ»

Показник	Факт 2025 р.	Прогноз	Відхилення
Прибуток до оподаткування, тис. грн	12 400	12 760	+360
Чистий прибуток, тис. грн	10 168	10 463,2	+295,2
Темп приросту чистого прибутку, %	—	—	+2,9

Результати розрахунків свідчать, що впровадження системи центрів відповідальності та удосконалення аналітичного обліку забезпечує приріст чистого прибутку майже на 300 тис. грн без додаткових капіталовкладень. Такий ефект досягається виключно за рахунок підвищення якості управління витратами та посилення внутрішнього контролю.

Важливим результатом запропонованих заходів є не лише безпосередній фінансовий ефект, але й підвищення оперативності управління діяльністю підприємства. Деталізація облікової інформації за проєктами та центрами відповідальності дозволить керівництву своєчасно виявляти

збиткові напрями діяльності, контролювати рівень витрат і приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо оптимізації ресурсів.

Отже, впровадження запропонованої системи аналітичного обліку та центрів відповідальності є економічно доцільним і створює передумови для подальшого підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності ТОВ «ПБТ».

Одним із важливих напрямів підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства є оптимізація управління дебіторською заборгованістю. Для підприємств будівельної галузі значні обсяги дебіторської заборгованості є характерним явищем, оскільки виконання будівельних робіт часто супроводжується наданням замовникам відстрочки платежу. Водночас надмірне зростання дебіторської заборгованості призводить до вилучення коштів з обороту підприємства, погіршення ліквідності та збільшення потреби у залученні зовнішніх джерел фінансування.

За результатами проведеного у другому розділі аналізу встановлено, що дебіторська заборгованість ТОВ «ПБТ» у 2025 році становила 13 200 тис. грн. При цьому коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості дорівнював 9,51 оборотів, а середній строк її погашення – 38,4 дні.

З метою підвищення ефективності управління оборотними активами пропонується впровадження системи моніторингу розрахунків із замовниками, використання внутрішніх лімітів кредитування клієнтів та посилення контролю за дотриманням договірних строків оплати. Очікується, що реалізація зазначених заходів дозволить скоротити обсяг дебіторської заборгованості на 10 %.

Розрахунок прогнозного розміру дебіторської заборгованості здійснюється за формулою:

$$ДЗ_{\text{прог}} = ДЗ_{\text{факт}} \times (1 - K_3)$$

де: $DZ_{\text{прог}}$ – прогнозований розмір дебіторської заборгованості;
 $DZ_{\text{факт}}$ – фактичний обсяг дебіторської заборгованості;
 K_3 – коефіцієнт скорочення.

Підставивши вихідні дані, отримаємо:

$$DZ_{\text{прог}} = 13\,200 \times (1 - 0,10) = 11\,880 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, сума вивільнених оборотних коштів становитиме:

$$ВOK = 13\,200 - 11\,880 = 1\,320 \text{ тис. грн.}$$

Розрахунок вивільнення оборотних коштів унаслідок скорочення дебіторської заборгованості представлено в табл. 3.7

Таблиця 3.7

Розрахунок вивільнення оборотних коштів унаслідок скорочення дебіторської заборгованості

Показник	Значення
Фактична дебіторська заборгованість, тис. грн	13 200
Заплановане скорочення, %	10
Прогнозна дебіторська заборгованість, тис. грн	11 880
Вивільнення оборотних коштів, тис. грн	1 320

Джерело: розраховано автором

Результати розрахунків свідчать, що внаслідок удосконалення системи контролю за розрахунками із замовниками підприємство може вивільнити з обороту 1,32 млн грн власних коштів. Зазначені ресурси можуть бути спрямовані на фінансування поточної діяльності, модернізацію виробничої бази або скорочення потреби у короткострокових кредитах.

Для оцінки ефективності запропонованих заходів визначимо прогнозований коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості.

Коефіцієнт оборотності визначається за формулою:

$$K_{об} = Д / ДЗ$$

де: Д – чистий дохід від реалізації продукції (робіт, послуг);

ДЗ – середня дебіторська заборгованість.

За умови незмінного доходу підприємства:

$$K_{обпрог} = 126\,500 / 11\,880 = 10,65 \text{ оборотів.}$$

Порівняно з фактичним значенням 9,51 оборотів показник зростає на:

$$10,65 - 9,51 = 1,14 \text{ обороту.}$$

Оцінка впливу скорочення дебіторської заборгованості на її оборотність представлена в табл. 3.8

Таблиця 3.8

Оцінка впливу скорочення дебіторської заборгованості на її оборотність

Показник	Факт 2025 р.	Прогноз	Відхилення
Чистий дохід, тис. грн	126 500	126 500	-
Дебіторська заборгованість, тис. грн	13 200	11 880	-1 320
Оборотність дебіторської заборгованості, разів	9,51	10,65	+1,14

Джерело: розраховано автором

Зростання оборотності дебіторської заборгованості є позитивною тенденцією, оскільки свідчить про прискорення повернення коштів до господарського обороту підприємства.

Для оцінки впливу на строк інкасації дебіторської заборгованості використовується формула:

$$П_{інк} = 365 / K_{об}$$

Фактичний строк інкасації:

$$365 / 9,51 = 38,4 \text{ дні}$$

Прогнозний строк інкасації:

$$365 / 10,65 = 34,3 \text{ дні}$$

Таким чином, середній період погашення дебіторської заборгованості скоротиться на:

$$38,4 - 34,3 = 4,1 \text{ дні}$$

Вплив скорочення дебіторської заборгованості на тривалість її обороту представлено в табл. 3.9

Таблиця 3.9

Вплив скорочення дебіторської заборгованості на тривалість її обороту

Показник	Факт 2025 р.	Прогноз	Відхилення
Оборотність дебіторської заборгованості, разів	9,51	10,65	+1,14
Період інкасації, днів	38,4	34,3	-4,1

Джерело: розраховано автором

Позитивний вплив запропонованих заходів також проявляється через покращення ліквідності підприємства. Оскільки вивільнені кошти передбачається спрямувати на збільшення залишку грошових коштів, розрахуємо прогнозний коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Прогнозна сума грошових коштів:

$$ГК_{\text{прог}} = 5\,800 + 1\,320 = 7\,120 \text{ тис. грн.}$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності:

$$K_{ал} = ГК / ПЗ$$

Фактичне значення:

$$K_{ал} = 5\,800 / 28\,600 = 0,203.$$

Прогнозне значення:

$$K_{ал} = 7\,120 / 28\,600 = 0,249.$$

Вплив скорочення дебіторської заборгованості на ліквідність підприємства представлено в табл. 3.10

Таблиця 3.10

Вплив скорочення дебіторської заборгованості на ліквідність підприємства

Показник	Факт 2025 р.	Прогноз	Відхилення
Грошові кошти, тис. грн	5 800	7 120	+1 320
Поточні зобов'язання, тис. грн	28 600	28 600	-
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,203	0,249	+0,046

Джерело: розраховано автором

Покращення ліквідності позитивно впливатиме на фінансову стійкість підприємства та знижуватиме ризик виникнення касових розривів.

Отже, запропоновані заходи щодо скорочення дебіторської заборгованості забезпечують комплексний економічний ефект. Вивільнення 1,32 млн грн оборотних коштів сприятиме підвищенню платоспроможності підприємства, збільшенню оборотності активів, скороченню операційного циклу та створить додаткові можливості для фінансування поточної діяльності без залучення зовнішніх джерел фінансування. Отримані результати є підставою для подальшої оцінки впливу запропонованих заходів на прогнозні фінансові результати та показники рентабельності підприємства.

3.3 Розробка пропозицій щодо покращення фінансового стану підприємств

Одним із ключових напрямів покращення фінансового стану ТОВ ПБТ є підвищення ефективності управління активами підприємства. Проведений у другому розділі аналіз показав, що, незважаючи на позитивну динаміку основних фінансових показників, у структурі оборотних активів підприємства зберігається значна частка дебіторської заборгованості та запасів, що призводить до уповільнення оборотності капіталу та зниження рівня ліквідності. У зв'язку з цим доцільним є впровадження комплексу заходів, спрямованих на оптимізацію структури активів, прискорення їх оборотності та вивільнення додаткових фінансових ресурсів.

Першим напрямом удосконалення є скорочення дебіторської заборгованості. За результатами проведеного аналізу встановлено, що у 2025 році її обсяг становив 13 200 тис. грн або 36,36 % оборотних активів підприємства. Значний обсяг дебіторської заборгованості свідчить про вилучення частини оборотного капіталу з господарського обороту та обмежує можливості підприємства щодо фінансування поточної діяльності за рахунок власних ресурсів.

Для вирішення зазначеної проблеми пропонується впровадження системи постійного моніторингу стану розрахунків із замовниками, використання рейтингової оцінки контрагентів, встановлення індивідуальних кредитних лімітів для клієнтів та застосування стимулюючих механізмів дострокової оплати. Реалізація запропонованих заходів дозволить скоротити дебіторську заборгованість на 10 %.

Розрахунки, наведені у підрозділі 3.2, показали, що зменшення дебіторської заборгованості на 10 % забезпечить вивільнення 1 320 тис. грн оборотних коштів та підвищення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості з 9,51 до 10,65 оборотів на рік. При цьому середній період

інкасації скоротиться з 38,4 до 34,3 дня, що сприятиме прискоренню обороту капіталу та покращенню ліквідності підприємства.

Другим напрямом покращення фінансового стану є оптимізація адміністративних витрат. У 2025 році адміністративні витрати ТОВ «ПБТ» становили 7 200 тис. грн або 5,69 % чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг). Зростання адміністративних витрат є закономірним наслідком розширення масштабів діяльності підприємства, проте потребує постійного контролю та пошуку резервів економії.

З метою підвищення ефективності використання фінансових ресурсів пропонується впровадження системи бюджетування адміністративних витрат, деталізація витрат за центрами відповідальності та автоматизація окремих управлінських процесів. Застосування зазначених заходів дозволить скоротити адміністративні витрати на 5 % без погіршення якості управління підприємством.

Розрахунок економічного ефекту показав, що зниження адміністративних витрат на 5 % забезпечить економію у розмірі:

$$E = 7\,200 \times 5 / 100 = 360 \text{ тис. грн.}$$

Отримана економія безпосередньо вплине на фінансові результати діяльності підприємства та дозволить збільшити чистий прибуток на 295,2 тис. грн після сплати податку на прибуток. Таким чином, реалізація зазначеного заходу сприятиме підвищенню рентабельності діяльності та зміцненню фінансової стійкості підприємства.

Третім напрямом оптимізації структури активів є скорочення запасів за рахунок удосконалення системи матеріально-технічного забезпечення та логістики. За результатами аналізу встановлено, що у 2025 році запаси підприємства становили 17 300 тис. грн, що відповідає 47,66 % загального обсягу оборотних активів. Для будівельних підприємств значний обсяг запасів є характерним явищем, проте надмірне накопичення матеріалів призводить до заморожування фінансових ресурсів та зростання витрат на їх зберігання.

З метою оптимізації запасів пропонується впровадження принципів логістичного управління матеріальними ресурсами, удосконалення системи планування закупівель, укладення довгострокових договорів із постачальниками та використання цифрових інструментів моніторингу залишків матеріалів. Очікується, що реалізація зазначених заходів дозволить скоротити запаси на 8 % без ризику порушення виробничого процесу.

Розрахунок економічного ефекту здійснюється за формулою:

$$З_{\text{вив}} = З \times P_z / 100$$

де: $З_{\text{вив}}$ – сума вивільнених коштів;

$З$ – вартість запасів;

P_z – рівень скорочення запасів.

Підставивши вихідні дані, отримаємо:

$$З_{\text{вив}} = 17\,300 \times 8 / 100 = 1\,384 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, скорочення запасів на 8 % дозволить вивільнити 1 384 тис. грн оборотних коштів та сприятиме прискоренню оборотності активів підприємства.

Очікувані результати оптимізації структури активів ТОВ «ПБТ» представлено в табл. 3.11

Таблиця 3.11

Очікувані результати оптимізації структури активів ТОВ «ПБТ»

Захід	Економічний результат
Скорочення дебіторської заборгованості на 10 %	Вивільнення 1 320 тис. грн
Скорочення адміністративних витрат на 5 %	Економія 360 тис. грн
Скорочення запасів на 8 %	Вивільнення 1 384 тис. грн
Загальний економічний ефект	3 064 тис. грн

Джерело: розраховано автором

Отже, реалізація запропонованих заходів щодо оптимізації структури активів підприємства забезпечить вивільнення понад 3 млн грн фінансових ресурсів, які можуть бути спрямовані на фінансування поточної діяльності, оновлення виробничої бази або погашення зобов'язань. Запропоновані заходи сприятимуть підвищенню ліквідності, прискоренню оборотності капіталу та покращенню загального фінансового стану ТОВ «ПБТ».

Важливим напрямом покращення фінансового стану ТОВ ПБТ є підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства. У сучасних умовах господарювання фінансова стійкість підприємства значною мірою залежить від здатності забезпечувати безперервне оновлення виробничого потенціалу та підтримувати належний рівень ліквідності. Досягнення зазначених цілей можливе шляхом раціонального використання чистого прибутку та впровадження сучасних інструментів фінансового планування.

За результатами проведеного аналізу встановлено, що у 2025 році чистий прибуток ТОВ «ПБТ» становив 10 168 тис. грн. Водночас залишкова вартість основних засобів підприємства становила 33 200 тис. грн, що свідчить про необхідність їх подальшого оновлення та модернізації. Для будівельних підприємств наявність сучасної матеріально-технічної бази є одним із ключових факторів забезпечення конкурентоспроможності, оскільки використання застарілого обладнання призводить до зростання виробничих витрат, зниження продуктивності праці та погіршення якості виконуваних робіт.

З метою забезпечення сталого розвитку підприємства пропонується спрямовувати 30 % чистого прибутку на оновлення основних засобів та модернізацію виробничого обладнання. Такий підхід дозволяє забезпечити баланс між поточним споживанням прибутку та довгостроковими інвестиціями у розвиток підприємства.

Розрахунок суми реінвестованого прибутку здійснюється за формулою:

$$РП = ЧП \times K_{реінв}$$

де: РП – сума реінвестованого прибутку, тис. грн;

ЧП – чистий прибуток підприємства;

$K_{реінв}$ – частка прибутку, що спрямовується на реінвестування.

Підставивши вихідні дані, отримаємо:

$$РП = 10\,168 \times 30 / 100 = 3\,050,4 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, щорічно підприємство зможе спрямовувати понад 3 млн грн на оновлення матеріально-технічної бази без залучення зовнішніх джерел фінансування.

Розрахунок обсягу реінвестування чистого прибутку ТОВ «ПБТ» представлений в табл. 3.12

Таблиця 3.12

Розрахунок обсягу реінвестування чистого прибутку ТОВ «ПБТ»

Показник	Значення
Чистий прибуток у 2025 році, тис. грн	10 168,0
Частка реінвестування, %	30,0
Сума реінвестованого прибутку, тис. грн	3 050,4

Джерело: розраховано автором

Реалізація запропонованого заходу забезпечить зростання вартості основних засобів підприємства та підвищення рівня технічного оснащення виробництва. Враховуючи, що залишкова вартість основних засобів у 2025 році становила 33 200 тис. грн, інвестування 3 050,4 тис. грн забезпечить приріст виробничого потенціалу на:

$$П = 3\,050,4 / 33\,200 \times 100 = 9,19 \, \%.$$

Отже, запропонований механізм реінвестування дозволить збільшити виробничий потенціал підприємства майже на 10 % протягом одного року.

Оцінка впливу реінвестування прибутку на виробничий потенціал підприємства представлена в табл. 3.13

Таблиця 3.13

Оцінка впливу реінвестування прибутку на виробничий потенціал підприємства

Показник	Значення
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн	33 200
Обсяг реінвестованого прибутку, тис. грн	3 050,4
Приріст виробничого потенціалу, %	9,19

Джерело: розраховано автором

Крім оновлення виробничої бази, важливим напрямом покращення фінансового стану підприємства є впровадження системи бюджетування та платіжного календаря.

На сьогоднішній день більшість будівельних підприємств функціонує в умовах високої невизначеності зовнішнього середовища, що зумовлює необхідність постійного контролю руху грошових коштів. Одним із найбільш ефективних інструментів такого контролю є платіжний календар.

Платіжний календар являє собою систему короткострокового фінансового планування, яка дозволяє координувати надходження та витрачання коштів у розрізі окремих періодів часу. Його використання забезпечує своєчасне виконання фінансових зобов'язань, мінімізацію ризику виникнення касових розривів та підтримання належного рівня ліквідності підприємства.

Запропонована модель платіжного календаря ТОВ «ПБТ» представлена на рис. 3.2

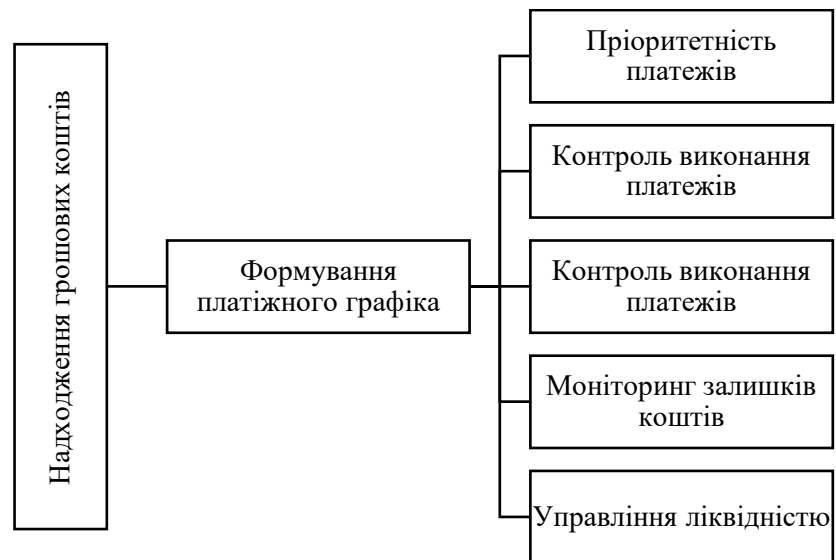

Рис. 3.2 - Запропонована модель платіжного календаря ТОВ «ПБТ»

Джерело: розроблено автором

Запровадження платіжного календаря доцільно поєднати із системою бюджетування, яка забезпечує планування доходів, витрат та фінансових результатів підприємства.

Для ТОВ «ПБТ» пропонується впровадження таких бюджетів:

- бюджет доходів і витрат;
- бюджет руху грошових коштів;
- бюджет капітальних інвестицій;
- бюджет адміністративних витрат;
- бюджет закупівель матеріалів.

Застосування системи бюджетування дозволить посилити контроль за використанням фінансових ресурсів та підвищити ефективність управлінських рішень.

Очікувані результати впровадження системи бюджетування та платіжного календаря – табл. 3.14

Таблиця 3.14

Очікувані результати впровадження системи бюджетування та платіжного календаря

Напрямок впливу	Очікуваний результат
Управління ліквідністю	Скорочення ризику касових розривів
Контроль витрат	Зниження непродуктивних витрат
Управління інвестиціями	Підвищення ефективності використання капіталу
Планування грошових потоків	Покращення платоспроможності
Фінансовий контроль	Підвищення оперативності управлінських рішень

Джерело: розроблено автором

Отже, запропоновані заходи щодо реінвестування 30 % чистого прибутку в оновлення основних засобів та впровадження системи бюджетування і платіжного календаря забезпечують комплексний позитивний вплив на фінансовий стан ТОВ «ПБТ». Реалізація зазначених рекомендацій сприятиме зміцненню виробничого потенціалу підприємства, підвищенню його фінансової стійкості, покращенню ліквідності та створенню передумов для подальшого зростання прибутковості діяльності.

Висновки до розділу 3

У підрозділі 3.1 було розроблено рекомендації щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів ТОВ ПБТ. Запропоновано розширити систему аналітичного обліку доходів, витрат і фінансових результатів шляхом їх деталізації за будівельними проєктами, центрами відповідальності та напрямками діяльності. Крім того, обґрунтовано доцільність впровадження внутрішньої управлінської звітності, системи ключових показників ефективності (КПІ) та сучасних інструментів цифрового аналізу. Реалізація зазначених заходів дозволить підвищити якість інформаційного забезпечення управління, посилити контроль за формуванням фінансових результатів та забезпечити своєчасне прийняття управлінських рішень.

У підрозділі 3.2 проведено оцінку результатів впровадження запропонованих заходів та визначено їх економічну ефективність. Розрахунки показали, що скорочення адміністративних витрат на 5 % забезпечить економію 360 тис. грн та збільшення чистого прибутку на 295,2 тис. грн. Водночас скорочення дебіторської заборгованості на 10 % дозволить вивільнити 1 320 тис. грн оборотних коштів, підвищити коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості з 9,51 до 10,65 оборотів та покращити показники ліквідності підприємства. Отримані результати підтверджують доцільність впровадження запропонованих рекомендацій та свідчать про наявність внутрішніх резервів підвищення ефективності діяльності ТОВ «ПБТ».

У підрозділі 3.3 розроблено комплекс пропозицій щодо покращення фінансового стану підприємства, які включають оптимізацію структури оборотних активів, скорочення дебіторської заборгованості та запасів, реінвестування 30 % чистого прибутку в оновлення основних засобів, а також впровадження системи бюджетування та платіжного календаря. Встановлено, що реалізація запропонованих заходів дозволить вивільнити понад 3 млн грн оборотних коштів, збільшити виробничий потенціал підприємства на 9,19 %, підвищити ліквідність, фінансову стійкість та ефективність використання ресурсів. Загалом запропонований комплекс заходів створює передумови для забезпечення стабільного фінансового розвитку ТОВ «ПБТ», зростання його прибутковості та зміцнення конкурентних позицій на ринку будівельних послуг.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі проведено комплексне дослідження теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку й аналізу фінансових результатів підприємства на прикладі ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ». Актуальність обраної теми обумовлена зростанням ролі фінансових результатів як ключового показника ефективності діяльності суб'єктів господарювання та необхідністю удосконалення системи їх обліково-аналітичного забезпечення в умовах сучасного економічного середовища.

У першому розділі досліджено теоретичні засади формування фінансових результатів підприємств. На основі аналізу наукових підходів встановлено, що фінансовий результат є інтегральним показником ефективності господарської діяльності підприємства, який відображає кінцевий економічний ефект від використання наявних ресурсів та визначається як різниця між доходами і витратами звітного періоду. Узагальнення наукових підходів дозволило сформулювати авторське трактування поняття «фінансові результати підприємства» та систематизувати їх основні класифікаційні ознаки. Також досліджено роль інтегрованої звітності в системі обліку та аналізу діяльності підприємств, визначено її переваги для забезпечення прозорості інформації та підтримки процесу прийняття управлінських рішень. Проведений аналіз нормативно-правового забезпечення підтвердив, що організація обліку фінансових результатів в Україні базується на положеннях Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Міжнародних стандартів фінансової звітності, Податкового кодексу України та інших нормативних актів, які регламентують порядок формування та відображення фінансових результатів у фінансовій звітності.

У другому розділі здійснено оцінку організаційно-економічної діяльності ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ», досліджено стан

обліку фінансових результатів та проведено комплексний фінансово-економічний аналіз підприємства. Встановлено, що протягом 2023–2025 років підприємство демонструвало стабільні темпи розвитку, що проявилось у зростанні активів, власного капіталу, доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) та чистого прибутку. Вартість активів підприємства збільшилася з 54,0 млн грн до 74,4 млн грн, а чистий прибуток зріс з 4,92 млн грн до 10,17 млн грн. Аналіз ліквідності показав достатній рівень платоспроможності підприємства, а показники фінансової стійкості підтвердили тенденцію до зменшення залежності від зовнішніх джерел фінансування. Проведений аналіз ділової активності засвідчив прискорення оборотності активів та скорочення операційного циклу, тоді як показники рентабельності свідчать про підвищення ефективності використання майна та власного капіталу підприємства. Водночас були виявлені резерви підвищення ефективності діяльності, пов'язані з оптимізацією дебіторської заборгованості, запасів та адміністративних витрат.

У третьому розділі розроблено комплекс практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку, аналізу та управління фінансовими результатами ТОВ «ПБТ». Запропоновано вдосконалити систему аналітичного обліку шляхом деталізації доходів, витрат і фінансових результатів за будівельними проєктами та центрами відповідальності, впровадити систему ключових показників ефективності (KPI), внутрішню управлінську звітність, а також сучасні інструменти фінансового планування та контролю. Проведені розрахунки підтвердили економічну доцільність запропонованих заходів. Зокрема, скорочення адміністративних витрат на 5 % забезпечує економію 360 тис. грн та приріст чистого прибутку на 295,2 тис. грн. Скорочення дебіторської заборгованості на 10 % дозволяє вивільнити 1,32 млн грн оборотних коштів і підвищити оборотність дебіторської заборгованості з 9,51 до 10,65 оборотів. Оптимізація запасів на 8 % забезпечує додаткове вивільнення 1,384 млн грн оборотних ресурсів. Крім того, запропоновано

спрямовувати 30 % чистого прибутку на оновлення основних засобів, що дозволить збільшити виробничий потенціал підприємства на 9,19 %.

У результаті проведеного дослідження досягнуто поставленої мети та виконано всі визначені завдання. Отримані результати свідчать про те, що запропоновані заходи сприятимуть підвищенню ефективності системи обліку та аналізу фінансових результатів, зміцненню фінансової стійкості, покращенню ліквідності, прискоренню оборотності активів та зростанню прибутковості діяльності ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ». Практична реалізація запропонованих рекомендацій дозволить підприємству підвищити конкурентоспроможність, забезпечити стабільний фінансовий розвиток та створити умови для довгострокового економічного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Савків У. Фінансовий результат підприємства. Socially competent management of corporations in a behavioral economy: Collection of scientific papers / resp. ed. Ondrej Mikulaš, Kostiantyn Pavlov, Karol Viktor, Olena Pavlova, Ladislav Viera, Liudmila Shostak, Anton Milan, Alla Lyalyuk. European institute of further education, Podhájska, 2021. 96-98. URL: <http://surl.li/tfrzba>
2. Соколова Л. О. Формування, аналіз та покращення фінансових результатів діяльності підприємства : магістр. кваліфікаційна робота : 072 Фінанси, банківська справа та страхування / Соколова Лілія Олександрівна ; наук. керівник Бровко Лариса Іванівна ; Дніпровський держ.аграр.-екон. ун-т, Ф-т обліку і фінансів, Каф. фінансів, банківської справи та страхування. – Дніпро, 2022. – 65 с. – URL: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/7266>
3. Туз О.К., Бурковська А.В. Організація системи внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. №8. 2015. С.644-646. URL: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/136.pdf>
4. Чередніченко М.Г., Руденко Л.О. Концептуальні засади організації внутрішньогосподарського контролю на підприємстві. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. №32. 2017. С.239-248. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/7f9fb102-752d-451d-a8a1-0641140b01b8/content>
5. Іщенко Н. А. Фінансові результати діяльності малих підприємств та особливості їх формування. Бізнес Інформ. 2020. № 5. С. 388–393. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-5_0-pages-388_393.pdf
6. Малюга, Л., Гоменюк, М., & Пархоменко, Л. (2023). СТАТИСТИКА ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ВИТРАТ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ

СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ . *Економіка та суспільство*, (47).
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-54>

7. Пушкарь І.В., Ніколаєва Г.А. Напрями удосконалення обліку фінансових результатів на торговельному підприємстві: методичний аспект. Інвестиції: практика та досвід № 22. 2021. С.78-82. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/212/212>

8. Яріш П. М. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій. Управління розвитком. 2015. № 4 (144). С. 159-162. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3294>

9. Фальченко О. О., Скориченко Е. В., Швець К. О. Особливості формування фінансових результатів підприємства : thesis. 2019. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/44080>

10. Проскуріна Н. М., Гнідкова А. В. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів як інструмент оцінки ефективності діяльності підприємства. Економіка суспільство. 2022. №43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1761>

11. Вакульчик О.М., Протасова Є.В., Нечаєва А.А. Фінансовий результат підприємства: економічна сутність, особливості визначення та аналізу. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». Випуск 1 (50). 2019. С. 162-168.

12. Губарик О. М., Макуха К. О. Облік фінансового результату діяльності підприємства та шляхи його вдосконалення. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 14. С. 932–936. URL: <http://global-national.in.ua/archive/14-2016/187.pdf>

13. Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Мізік Ю.І., Конопліна О.О. Аудит: методика і організація : навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с.

14. S. Spivak, I. Spivak and S. Krepych, "Estimating the Competitiveness Level of Enterprises Based on the Functional Effectiveness Model," 2020 10th International Conference on Advanced Computer Information Technologies

(ACIT), Deggendorf, Germany, 2020, pp. 662-665, doi: 10.1109/ACIT49673.2020.9208969

15. Василюк, М., Кузьмін, Т., & Дмитрів, М. (2024). ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ . *Економіка та суспільство*, (68). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-167>

16. Майдуда Г.С. Місце і роль бухгалтерського обліку у формуванні інформації для управління фінансовими ресурсами на відтворення основних засобів. *Ефективна економіка*. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4402>

17. Ковальова О., Іоргачова М. Фінансовий результат як індикатор інвестиційної привабливості підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 46. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-16>

18. Яременко Л. М., Авдалян К. В. Бухгалтерський облік господарської діяльності об'єднання підприємств та особливості формування фінансових результатів. *Агросвіт*. 2020. № 23. С. 54–63. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.23.54

19. Багрій Н. Я. Облік фінансових результатів діяльності суб'єктів малого підприємництва та шляхи його вдосконалення. *Молодий вчений*. 2019. № 3 (67). С. 413–418. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/2871/2844>

20. Губарик О. М., Іванова Д. В. Особливості обліку фінансових результатів діяльності малого підприємства та напрями його удосконалення // *Економіка та суспільство*. – 2024. – Вип. 59. – Режим доступу : <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/10102>

21. Голов С.Ф. Інтегрована звітність: концепція, методологія та організація. // *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 1. С. 3–12.

22. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 522 с.

23. Корягін М.В., Куцик П.О. Інтегрована звітність підприємств : монографія. Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2016. 304 с.
24. Ловінська Л.Г. Розвиток бухгалтерського обліку та звітності в умовах глобалізації економіки. Київ : ДННУ «Академія фінансового управління», 2014. 294 с.
25. Малюга Н.М. Бухгалтерський облік в Україні: теорія і методологія розвитку : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2005. 548 с.
26. International Integrated Reporting Council (IIRC). International <IR> Framework. London, 2021. Офіційне посилання: <https://www.integratedreporting.org/resource/international-ir-framework/>
27. IFRS Foundation. Integrated Reporting and Thinking. Офіційне посилання: <https://www.ifrs.org/groups/international-integrated-reporting-council/>
28. Sustainability Reporting and Integrated Reporting. Офіційне посилання: <https://www.ifrs.org/projects/completed-projects/2021/international-integrated-reporting-framework/>
29. Домбровська Н.Р. Облікова політика доходів, витрат та фінансових результатів підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 9. С. 771-775.
30. Піскун А. Економічна сутність фінансового результату підприємства. Наукові перспективи (Naukovì perspektivi). 2023. № 2(32). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-2\(32\)-327-339](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-2(32)-327-339)
31. Мардус Н., Брік С. Теоретичні та методологічні підходи до визначення терміну «фінансовий результат» у фінансовому обліку та аудиті. Східна Європа: економіка, бізнес та управління . 2021. № 2 (29). URL: <https://doi.org/10.32782/easterneurope.29-22>
32. Нагорна І. В. О. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством. Ефективна економіка. 2021. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/105.pdf
33. Назарова Г. Б., Кононенко Л. В., Калашнікова А. К. Облікові процедури формування фінансових результатів: сучасний стан та напрями їх

вдосконалення. Економічний простір. 2020. С. 156. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/156-38>

34. Мулик Т. О., Ващілова Н. В. Інтегрована звітність підприємства: стан та перспективи розвитку. Ефективна економіка. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7404>

35. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

36. Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 19.04.2001 № 186. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01#Text>

37. НП(С)БО 15 «Дохід» затв. Наказом МФУ від 29.11.1999 р. №290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

38. НП(С)БО 16 «Витрати» затв. Наказом МФУ від 31.12.1999 р. №318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

39. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016-2017 рр. / Пер. з англ. К.: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2017, ч. 1. 1142 с. URL: https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_часть1.pdf

40. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 (МСБО 18). Дохід : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025#Text

41. Про затвердження методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств: Наказ М-ва аграрної політики України від 18.05.2001 р. № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/2001>

42. Про затвердження Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах: Наказ М-ва аграрної політики України від 02.07.2001 р. № 189. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0189555-0>

43. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
44. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності : Стандарт Ради з Міжнар. стандартів бух. обліку від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text

ДОДАТКИ

Наочні матеріали

Додаток А

Таблиця А 1

Порівняльна характеристика нормативно-правового забезпечення формування та обліку фінансових результатів підприємств в Україні та відповідно до міжнародних стандартів

Рівень регулювання	Нормативний документ	Об'єкт регулювання	Основні положення щодо фінансових результатів	Вплив на формування фінансових результатів
Законодавчий	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Організація бухгалтерського обліку та фінансової звітності	Визначає принципи ведення обліку та складання фінансової звітності	Формує загальні засади визначення фінансових результатів
Законодавчий	Податковий кодекс України	Податковий облік прибутку	Встановлює правила визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток	Впливає на величину чистого прибутку підприємства
Національний стандарт	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Фінансова звітність	Визначає склад і структуру Звіту про фінансові результати	Регламентує порядок відображення прибутку та збитку
Національний стандарт	НП(С)БО 15 «Дохід»	Доходи підприємства	Визначає критерії визнання та оцінки доходів	Формує дохідну складову фінансового результату
Національний стандарт	НП(С)БО 16 «Витрати»	Витрати підприємства	Встановлює порядок визнання та класифікації витрат	Формує витратну складову фінансового результату

Національний стандарт	НП(С)БО 17 «Податок на прибуток»	Податок на прибуток	Регламентує порядок обліку поточного та відстроченого податку	Визначає чистий фінансовий результат після оподаткування
Національний стандарт	НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність»	Звітність малих підприємств	Встановлює особливості подання фінансових результатів малими підприємствами	Спрощує порядок відображення фінансових результатів
Методичний рівень	План рахунків бухгалтерського обліку	Рахунки обліку	Регламентує використання рахунків 70, 79, 44 та ін.	Забезпечує облікове відображення фінансових результатів
Методичний рівень	Інструкція про застосування Плану рахунків	Кореспонденція рахунків	Визначає порядок закриття рахунків доходів та витрат	Забезпечує формування фінансового результату на рахунку 79
Міжнародний стандарт	МСБО 1 «Подання фінансової звітності»	Подання звітності	Визначає вимоги до представлення прибутку та збитку	Регламентує структуру звіту про прибутки та збитки
Міжнародний стандарт	МСФЗ 15 «Дохід за договорами з клієнтами»	Визнання доходів	Встановлює п'ятиетапну модель визнання доходу	Визначає порядок формування доходів підприємства
Міжнародний стандарт	МСБО 12 «Податки на прибуток»	Податок на прибуток	Регламентує порядок обліку податкових різниць	Впливає на чистий прибуток підприємства
Міжнародний стандарт	МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	Облікова політика	Визначає порядок виправлення помилок та змін в оцінках	Може впливати на коригування фінансових результатів
Міжнародний стандарт	МСФЗ 18 «Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності»*	Представлення фінансових результатів	Удосконалює структуру подання фінансових результатів	Підвищує аналітичність звітності

Концептуальна основа	Концептуальна основа фінансової звітності IFRS Foundation	Теоретичні засади обліку	Визначає принципи визнання доходів, витрат, активів і зобов'язань	Формує методологічну основу визначення фінансових результатів
----------------------	---	--------------------------	---	---

Додаток Б

Таблиця Б 1

Вихідні дані для аналізу підприємства

Форма №1 Баланс (тис. грн)

Показник	2023	2024	2025
Нематеріальні активи	350	420	510
Незавершені капітальні інвестиції	1 450	2 100	2 850
Основні засоби (залишкова вартість)	24 300	28 600	33 200
Довгострокові фінансові інвестиції	1 200	1 350	1 540
Інші необоротні активи	1 200	730	0
Усього необоротних активів	28 500	33 200	38 100
Запаси	12 600	14 900	17 300
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	8 200	9 900	11 200
Дебіторська заборгованість за розрахунками	1 500	1 900	2 000
Грошові кошти та їх еквіваленти	3 200	4 100	5 800
Витрати майбутніх періодів	0	0	0
Інші оборотні активи	0	0	0
Усього оборотних активів	25 500	30 800	36 300
Баланс	54 000	64 000	74 400

Пасив

Показник	2023	2024	2025
Статутний капітал	10 000	10 000	10 000
Додатковий капітал	2 500	2 500	2 500
Резервний капітал	1 000	1 500	2 000
Нерозподілений прибуток	8 300	13 500	20 100
Власний капітал	21 800	27 500	34 600
Довгострокові кредити банків	7 500	8 000	8 500
Інші довгострокові зобов'язання	2 300	2 400	2 700
Довгострокові зобов'язання	9 800	10 400	11 200
Короткострокові кредити банків	5 500	6 200	6 500
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	10 800	12 500	13 800
Розрахунки з бюджетом	1 600	1 900	2 300
Розрахунки зі страхування	900	1 000	1 100
Розрахунки з оплати праці	1 700	2 100	2 400
Інші поточні зобов'язання	1 900	2 400	2 500
Поточні зобов'язання	22 400	26 100	28 600
Баланс	54 000	64 000	74 400

Форма №2 Звіт про фінансові результати

Показник	2023	2024	2025
Чистий дохід від реалізації	86 500	104 800	126 500
Собівартість реалізованої продукції	70 200	83 800	99 700
Валовий прибуток	16 300	21 000	26 800
Інші операційні доходи	2 100	2 500	3 000
Адміністративні витрати	5 200	6 100	7 200
Витрати на збут	2 400	2 900	3 400
Інші операційні витрати	1 800	2 200	2 600
Операційний прибуток	9 000	12 300	16 600
Фінансові доходи	150	200	250
Фінансові витрати	900	1 000	1 200
Інші доходи	300	350	450
Інші витрати	2 550	3 050	3 700
Прибуток до оподаткування	6 000	8 800	12 400
Податок на прибуток	1 080	1 584	2 232
Чистий прибуток	4 920	7 216	10 168

Наочні матеріали

1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ

Кваліфікаційна робота бакалавра на тему:

**Облік і аналіз фінансових результатів підприємств на прикладі
ТОВ ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

Виконав: здобувач 4 курсу групи ОіА 2022-1
Спеціальності 071 – Облік і оподаткування
Бардась Вадим Віталійович
Керівник роботи: к.е.н., доц. Угоднікова О.І.

Мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження

МЕТА

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних, методичних і практичних аспектів обліку та аналізу фінансових результатів підприємства, оцінка їх сучасного стану та розробка пропозицій щодо удосконалення системи обліку, аналізу й підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

ОБ'ЄКТ

Об'єкт дослідження – процес формування, облікового відображення та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.

ПРЕДМЕТ

Предмет дослідження – теоретичні, методичні та практичні аспекти організації обліку й проведення аналізу фінансових результатів підприємства, а також напрями їх удосконалення в сучасних умовах господарювання.

Завдання дослідження:

1. Дослідити економічну сутність формування фінансових результатів підприємств.
2. Визначити роль інтегрованої звітності у системі обліку та аналізу фінансових результатів підприємств.
3. Проаналізувати нормативно-правове забезпечення обліку та формування фінансових результатів підприємств.
4. Надати організаційно-економічну характеристику досліджуваного підприємства.
5. Дослідити стан обліку та аналізу фінансових результатів підприємства.
6. Провести аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
7. Обґрунтувати напрями удосконалення методичних підходів до обліку та аналізу фінансових результатів підприємства.
8. Здійснити оцінку результатів впровадження запропонованих заходів щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів.
9. Розробити пропозиції щодо покращення фінансового стану підприємства.

2

Теоретичні основи дослідження

Аналіз наукових підходів до визначення фінансових результатів

3

Автор	Сутність підходу	Характеристика
Ф.Ф. Бутинець	Фінансовий результат як різниця між доходами та витратами	Обліковий підхід
М.С. Пучикер	Кінцевий результат господарської діяльності	Управлінський підхід
Л.В. Наводовська	Зміна власного капіталу підприємства	Капітальний підхід
С.Ф. Гелюк	Економічна вигода власників	Вартісний підхід
В.В. Сошко	Інтегральний показник ефективності	Системний підхід
Н.М. Ткаченко	Підсумок діяльності підприємства за звітний період	Обліково-аналітичний підхід

Класифікація фінансових результатів

Ознака класифікації	Види	Характеристика
За характером	Прибуток, збиток	Позитивний або негативний результат
За видами діяльності	Операційний, інвестиційний, фінансовий	Відповідно до джерела формування
За періодом	Поточний, перспективний	За часовим горизонтом
За рівнем управління	Підприємства, підрозділу	Для різних рівнів управління
За способом визначення	Бухгалтерський, економічний	Залежно від методики розрахунку

Фінансові результати як ключова економічна категорія та її характеристики

Елемент	Характеристика
Економічна сутність	Кінцевий результат господарської діяльності
Форма прояву	Прибуток або збиток
Основа формування	Співставлення доходів і витрат
Основні функції	Інформаційна, контрольна, оцінювальна, стимулююча
Практичне значення	Оцінка ефективності та прийняття рішень
Об'єкти аналізу	Доходи, витрати, прибуток, рентабельність

Організаційно-економічна характеристика підприємства

6

Організаційна структура ТОВ ПБТ

Стан обліку та аналізу фінансових результатів підприємства

7

Аналіз показника чистого доходу підприємства ТОВ ПБТ

Показник	2023	2024	2025	Абс. приріст	Темп росту %
Чистий дохід	86500	104800	126500	18300; 21700	146,24

Динаміка та абсолютний приріст чистого прибутку ТОВ ПБТ

Показник	2023	2024	2025	Абс. приріст	Темп росту %
Чистий прибуток	4920	7216	10168	2296; 2952	206,67

Проведений аналіз показав, що система обліку фінансових результатів ТОВ «ПБТ» відповідає чинним вимогам законодавства. Показники доходу та прибутку мають позитивну динаміку, а результати ланцюгового аналізу підтверджують тенденцію до зростання масштабів діяльності підприємства.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Динаміка та структура майна ТОВ «ПБТ» за 2023-2025 роки

8

Показник	2023	2024	2025	Абсолютне відхилення 2024/2023	Абсолютне відхилення 2025/2024	Темп росту 2025/2023, %
Необоротні активи	28 500	33 200	38 100	+4 700	+4 900	133,68
Оборотні активи	25 500	30 800	36 300	+5 300	+5 500	142,35
Усього активів	54 000	64 000	74 400	+10 000	+10 400	137,78

Структура активів ТОВ «ПБТ» за 2023-2025 роки

Показник	2023, %	2024, %	2025, %	Відхилення 2025/2023, в.п.
Необоротні активи	52,78	51,88	51,21	-1,57
Оборотні активи	47,22	48,12	48,79	+1,57
Разом	100,0	100,0	100,0	

Розрахунок показників ліквідності ТОВ «ПБТ»

Показник	Формула	2023	2024	2025	Норматив
Абсолютна ліквідність	ГК / ПЗ	0,143	0,157	0,203	0,20–0,35
Швидка ліквідність	(ОА – З) / ПЗ	0,576	0,609	0,664	0,60–1,00
Поточна ліквідність	ОА / ПЗ	1,138	1,180	1,269	>1,0

Структура оборотних активів ТОВ «ПБТ»

Показник	2023	2024	2025	Частка у 2025 р., %
Запаси	12 600	14 900	17 300	47,66
Дебіторська заборгованість	9 700	11 800	13 200	36,36
Грошові кошти	3 200	4 100	5 800	15,98
Разом оборотних активів	25 500	30 800	36 300	100,0

Вихідні дані для аналізу ліквідності ТОВ «ПБТ», тис. грн

Показник	2023	2024	2025
Оборотні активи	25 500	30 800	36 300
Запаси	12 600	14 900	17 300
Грошові кошти	3 200	4 100	5 800
Поточні зобов'язання	22 400	26 100	28 600

Динаміка фінансових показників

9

Динаміка показників ліквідності ТОВ «ПБТ»

Показник	2023	2024	2025	Абсолютний приріст 2024/2023	Абсолютний приріст 2025/2024	Темп росту 2025/2023, %
Абсолютна ліквідність	0,143	0,157	0,203	+0,014	+0,046	141,96
Швидка ліквідність	0,576	0,609	0,664	+0,033	+0,055	115,28
Поточна ліквідність	1,138	1,180	1,269	+0,042	+0,089	111,51

Динаміка чистого оборотного капіталу ТОВ «ПБТ»

Показник	2023	2024	2025
Оборотні активи, тис. грн	25 500	30 800	36 300
Поточні зобов'язання, тис. грн	22 400	26 100	28 600
Чистий оборотний капітал, тис. грн	3 100	4 700	7 700

Порівняльна характеристика діючої та запропонованої системи обліку фінансових

10

Елемент системи обліку	Діюча система	Виявлені недоліки	Запропонована система	Очікуваний результат
Облік доходів	Облік доходів здійснюється за видами діяльності відповідно до Плану рахунків	Відсутня деталізація доходів за окремими будівельними проектами та замовниками	Організація аналітичного обліку доходів за проектами, об'єктами будівництва та контрагентами	Можливість визначення прибутковості кожного проекту та підвищення якості управлінських рішень
Облік витрат	Витрати обліковуються за елементами та функціональними призначеннями	Обмежені можливості контролю витрат за структурними підрозділами та проектами	Облік витрат за центрами відповідальності, будівельними об'єктами та видами робіт	Покращення контролю за витратами та виконання резервів їх скорочення
Формування фінансових результатів	Визначається загальний фінансовий результат підприємства	Неможливо оцінити ефективність окремих напрямків діяльності	Формування фінансових результатів за проектами, підрозділами та підприємством у цілому	Підвищення точності оцінки ефективності діяльності
Аналітичний облік рахунку 79 «Фінансові результати»	Ведеться в зовнішньому для потреб Плану рахунків	Недостатній рівень аналітичності для потреб управління	Введення додаткових аналітичних субрахунків за проектами та напрямками діяльності	Оперативне отримання інформації про прибутковість окремих видів діяльності
Управлінська звітність	Формується в обов'язковому обсязі та переважно для потреб фінансової звітності	Відсутність оперативної інформації для керівництва	Запровадження внутрішньої управлінської звітності щодо доходів, витрат та прибутку	Підвищення оперативності прийняття управлінських рішень
Контроль прибутковості	Здійснюється на рівні підприємства в цілому	Відсутній контроль ефективності окремих проектів	Контроль прибутковості на рівні підприємства, проектів та центрів відповідальності	Свочасне виявлення збиткових напрямків діяльності
Облік дебіторської заборгованості	Ведеться за контрагентами відповідно до вимог бухгалтерського обліку	Недостатня інтеграція з аналізом фінансових результатів	Деталізація дебіторської заборгованості за проектами та строками погашення	Прискорення оборотності дебіторської заборгованості та покращення ліквідності
Контроль витрат будівельних проектів	Здійснюється після завершення звітного періоду	Неможливість оперативного регулювання на перевиконання кошторису	Поточний моніторинг витрат у розрізі об'єктів будівництва	Зменшення ризику перевиконання кошторисної вартості робіт
Інформаційне забезпечення аналізу	Використовуються переважно дані фінансової звітності	Обмежені аналітичні можливості для прогнозування	Інтеграція фінансової та управлінської інформації в єдину систему аналізу	Підвищення обґрунтованості фінансового планування
Автоматизація облікових процесів	Часткова автоматизація бухгалтерського обліку	Висока трудомісткість підготовки аналітичної інформації	Автоматизація формування управлінської звітності та аналітичних показників	Скорочення витрат часу на обробку інформації та підвищення її достовірності

Система аналітичних рахунків для обліку фінансових результатів ТОВ «ПБТ»

11

Синтетичний рахунок	Діюча система обліку	Запропонована система аналітичного обліку
703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	Загальний облік доходів	703.1 Житлове будівництво; 703.2 Комерційне будівництво; 703.3 Реконструкції; 703.4 Капітальний ремонт
901 «Собівартість реалізованих робіт»	Загальна собівартість	За кожним будівельним об'єктом
92 «Адміністративні витрати»	Загальний облік	За структурними підрозділами
93 «Витрати на збут»	Загальний облік	За напрямками реалізації послуг
791 «Результат операційної діяльності»	Загальний фінансовий результат	За проектами та напрямками діяльності

Форма внутрішнього звіту про фінансові результати будівельного проекту

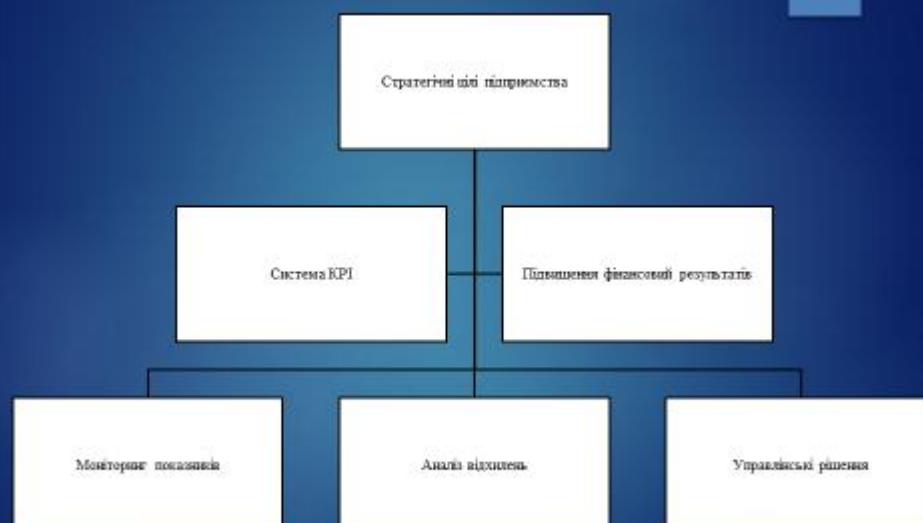
Показник	План	Факт	Відхилення
Дохід від реалізації			
Прямі витрати			
Накладні витрати			
Загальні витрати			
Прибуток			
Рентабельність, %			

Система KPI для управління фінансовими результатами ТОВ «ПБТ»

Показник	Формула розрахунку	Фактичне значення 2025 р.	Цільове значення
Рентабельність продажів (ROS)	ЧП / Дохід × 100	8,04 %	9,00 %
Рентабельність активів (ROA)	ЧП / Активи × 100	13,67 %	15,00 %
Рентабельність власного капіталу (ROE)	ЧП / ВК × 100	29,39 %	30,00 %
Поточна ліквідність	ОА / ПЗ	1,269	1,40
Оборотність дебіторської заборгованості	Дохід / ДЗ	9,51	10,50
Чистий прибуток на одного працівника	ЧП / Чисельність	77,6 тис. грн	85,0 тис. грн

Удосконалена модель аналізу фінансових результатів ТОВ «ПБТ»

12

Оцінка результатів впровадження пропозицій щодо удосконалення обліку та аналізу фінансових результатів

13

Економія витрат визначається за формулою:

$$E = AB \times P_c / 100$$

де: E – економія адміністративних витрат, тис. грн;

AB – адміністративні витрати підприємства, тис. грн;

P_c – рівень скорочення витрат, %

Розрахунок прогнозного прибутку до оподаткування:

$$P_{\text{прог}} = P_{\text{факт}} + E$$

Оцінка економічного ефекту від скорочення адміністративних витрат

Розрахунок прогнозного розміру дебіторської заборгованості:

$$ДЗ_{\text{прог}} = ДЗ_{\text{факт}} \times (1 - K_c)$$

де: ДЗ_{прог} – прогнозний розмір дебіторської заборгованості;ДЗ_{факт} – фактичний обсяг дебіторської заборгованостіK_c – коефіцієнт скорочення

Вплив скорочення адміністративних витрат на фінансові результати ТОВ «ПБТ»

Показник	Значення
Адміністративні витрати у 2025 році, тис. грн	7 200
Очікуване скорочення витрат, %	5
Сума економії, тис. грн	360
Прогнозні адміністративні витрати, тис. грн	6 840

Розрахунок збільшення оборотних коштів унаслідок скорочення дебіторської заборгованості

Показник	Значення
Фактична дебіторська заборгованість, тис. грн	13 200
Заплановане скорочення, %	10
Прогнозна дебіторська заборгованість, тис. грн	11 880
Вивільнення оборотних коштів, тис. грн	1 320

Оцінка впливу скорочення дебіторської заборгованості на її оборотність

Показник	Факт 2025 р.	Прогноз 2025 р.	Відхилення
Чистий дохід, тис. грн	126 500	126 500	-
Дебіторська заборгованість, тис. грн	13 200	11 880	-1 320
Оборотність дебіторської заборгованості, разів	9,51	10,65	+1,14

Показник	Факт 2025 р.	Прогноз 2025 р.	Відхилення
Прибуток до оподаткування, тис. грн	12 400	12 760	+360
Чистий прибуток, тис. грн	10 168	10 463,2	+295,2
Темп приросту чистого прибутку, %	-	-	+2,9

Вплив скорочення дебіторської заборгованості на тривалість її обороту

Показник	Факт 2025 р.	Прогноз 2025 р.	Відхилення
Оборотність дебіторської заборгованості, разів	9,51	10,65	+1,14
Період інкасові, днів	38,4	34,3	-4,1

Вплив скорочення дебіторської заборгованості на ліквідність підприємства

Показник	Факт 2025 р.	Прогноз 2025 р.	Відхилення
Грошові кошти, тис. грн	5 800	7 120	+1 320
Поточні зобов'язання, тис. грн	28 600	28 600	-
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,203	0,249	+0,046

Очікувані результати

14

Очікувані результати оптимізації структури активів ТОВ «ПБТ»

Захід	Економічний результат
Скорочення дебіторської заборгованості на 10 %	Вивільнення 1 320 тис. грн
Скорочення адміністративних витрат на 5 %	Економія 360 тис. грн
Скорочення запасів на 8 %	Вивільнення 1 384 тис. грн
Загальний економічний ефект	3 064 тис. грн

Розрахунок обсягу реінвестування чистого прибутку ТОВ «ПБТ»

Показник	Значення
Чистий прибуток у 2025 році, тис. грн	10 168,0
Частка реінвестування, %	30,0
Сума реінвестованого прибутку, тис. грн	3 050,4

Оцінка впливу реінвестування прибутку на виробничий потенціал підприємства

Показник	Значення
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн	33 200
Обсяг реінвестованого прибутку, тис. грн	3 050,4
Приріст виробничого потенціалу, %	9,19

Очікувані результати впровадження системи бюджетування та платіжного календаря

Напрямок впливу	Очікуваний результат
Управління ліквідністю	Скорочення ризику касових розривів
Контроль витрат	Зменшення непродуктивних витрат
Управління інвестиціями	Підвищення ефективності використання капіталу
Планування грошових потоків	Покращення платоспроможності
Фінансовий контроль	Підвищення оперативності управлінських рішень

Напрямок грошових коштів

Формування платіжного графіка

Запропонована модель платіжного календаря ТОВ «ПБТ»

ВИСНОВКИ

15

- У кваліфікаційній роботі проведено комплексне дослідження теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку й аналізу фінансових результатів підприємства на прикладі ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ». Актуальність обраної теми обумовлена зростаючим роєм фінансових результатів як ключового показника ефективності діяльності суб'єктів господарювання та необхідністю удосконалення системних обліково-аналітичних забезпечення в умовах сучасного економічного середовища.
- У першому розділі досліджено теоретичні засади формування фінансових результатів підприємства. На основі аналізу наукових підходів встановлено, що фінансовий результат є інтегральним показником ефективності господарської діяльності підприємства, який відображає кінцевий економічний ефект від використання наявних ресурсів та визначається як різниця між доходами і витратами звітного періоду. Узагальнення наукових підходів дозволило сформулювати авторське трактування поняття «фінансові результати підприємства» та систематизувати їх основні класифікаційні ознаки. Також досліджено роль інтегрованої звітності в системі обліку та аналізу діяльності підприємства, визначено її переваги для забезпечення прозорості інформації та підтримки процесу прийняття управлінських рішень. Проведений аналіз нормативно-правового забезпечення підтвердив, що організації обліку фінансових результатів в Україні базуються на положеннях Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Міжнародних стандартів фінансової звітності, Положового кодексу України та інших нормативних актів, які регламентують порядок формування та відображення фінансових результатів у фінансовій звітності.
- У другому розділі здійснено оцінку організаційно-економічної діяльності ТОВ «ПРОВІДНІ БУДІВЕЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ», досліджено стан обліку фінансових результатів та проведено комплексний фінансово-економічний аналіз підприємства. Встановлено, що протягом 2023–2025 років підприємство демонструвало стабільні темпи розвитку, що проявлялося у зростанні активів, власного капіталу, доходу від реалізації продукції (робіт, послуг) та чистого прибутку. Вартість активів підприємства збільшилася з 54,0 млн грн до 74,4 млн грн, а чистий прибуток зріс з 4,92 млн грн до 10,17 млн грн. Аналіз ліквідності показав достатній рівень платоспроможності підприємства, а показники фінансової стійкості підтвердили тенденцію до зменшення залежності від зовнішніх джерел фінансування. Проведений аналіз ділової активності засвідчив прискорення оборотності активів та скорочення операційного циклу, тоді як показники рекапітальності свідчать про підвищення ефективності використання майна та власного капіталу підприємства. Водночас були виявлені резерви підвищення ефективності діяльності пов'язані з оптимізацією дебіторської заборгованості, запасів та адміністративних витрат.
- У третьому розділі розроблено комплекс практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку, аналізу та управління фінансовими результатами ТОВ «ПБТ». Запропоновано класифікувати систему обліку за типом деталізації доходів, витрат і фінансових результатів за бюджетними проектами та центрами відповідальності, впровадити систему ключових показників ефективності (КПІ), внутрішню управлінську звітність, а також сучасні інструменти фінансового планування та контролю. Проведені розрахунки підтвердили економічну доцільність запропонованих заходів. Зокрема, скорочення адміністративних витрат на 5 % забезпечує економію 360 тис. грн та приріст чистого прибутку на 295,2 тис. грн. Скорочення дебіторської заборгованості на 10 % дозволяє вивільнити 1,32 млн грн оборотних коштів і підвищити оборотність дебіторської заборгованості з 9,51 до 10,65 оборотів. Оптимізація запасів на 8 % забезпечує додаткове вивільнення 1,384 млн грн оборотних ресурсів. Крім того, запропоновано спрямовувати 30 % чистого прибутку на оновлення основних засобів, що дозволить збільшити виробничий потенціал підприємства на 9,19 %.